

VI. Sector exterior

- As exportacións de Galicia creceron un 3,09 % en 2024, alcanzando un novo récord en termos monetarios, mentres se manteñen as importacións tras unha lixeira caída do 0,49 %.
- O peso das exportacións no PIB diminúe case un punto porcentual, chegando en 2024 ao 38 %, catorce puntos porcentuais máis que para o conxunto de España.
- A automoción, cunha dinámica exportadora positiva, lidera as exportacións galegas en 2024, das que concentra máis do 29 %, sendo o sector con maior contribución ao superávit comercial galego.
- O sector de combustibles encabeza as importacións galegas en 2024, mostrando unha dinámica importadora positiva tanto en volume como en valor. O segundo sector segue a ser o téxtil, tanto no *ranking* exportador como no importador.
- A porcentaxe de comercio intraindustrial continúa á baixa en 2024, pasando do 60 % en 2023 ao 58 %, como consecuencia da caída do índice para o sector da automoción, que xa só alcanza o 34 %.
- Aínda que o comercio exterior galego segue caracterizándose en 2024 pola diversificación, aumenta lixeiramente a concentración das exportacións e diminúe a concentración das importacións.
- O principal destino das exportacións galegas é de novo en 2024 a Eurozona (62 % do total), con Francia como socio preferente, e só se exporta fóra de Europa o 18 %.
- A Eurozona continúa perdendo peso como orixe das importacións galegas (32 % do total en 2024), sendo Portugal o maior socio, e tendo orixe fóra de Europa o 55 % do total importado.
- Pontevedra volve encabezar as exportacións galegas en 2024, acaparando o 49,3 % do total fronte ao 44,9 % da Coruña. As importacións seguen lideradas pola Coruña.
- Persiste a redución do número de empresas exportadoras en Galicia, tras unha caída en 2024 do 6,7 %.
- En Galicia o IED recibido en 2024 foi de 547 millóns de euros, un 29 % superior ao de 2023.
- O sector industrial percibiu o 83 % do IED entrante en Galicia en 2024, en particular a industria manufacturera, na que Galicia captou o 9 % do recibido a nivel estatal.
- O IED emitido por Galicia en 2024 medrou un 40 % fronte ao ano anterior, ascendendo a 2.178 millóns de euros (6,5 % do total emitido por España).
- A orixe do IED emitido por Galicia en 2024 mantense moi concentrada no sector das actividades inmobiliarias (92,3 % do total). Tamén son estas actividades ás que maioritariamente se dirixen os fondos (80,1 % do total), seguidas polas actividades financeiras (15 %).

Comercio exterior de mercancías

A inserción do comercio galego no comercio mundial

Segundo os últimos datos publicados pola Organización Mundial do Comercio (OMC) en abril de 2025, o volume do comercio mundial medrou en 2024 un 2,9 %. Esta dinámica positiva (fronte á diminución do 1 % en 2023) foi maior á previsión que fixera a propia organización en outubro pasado (2,7 %). En cando á produción, o crecemento do PIB nun 2,8 % (a mesma taxa que en 2023), tamén foi maior do esperado (2,7 %). Ese menor aumento da produción que do comercio evidencia unha certa intensificación do comercio internacional á que non se asistía nos últimos exercicios.

En termos monetarios, o comercio mundial (termo medio do valor das exportacións e importacións en dólares) subiu un 2 % en 2024 (fronte á diminución do 4 % o ano anterior). Os menores prezos, en particular os da enerxía e os dos alimentos (coa excepción das bebidas), explican ese menor incremento do comercio en valor que en volume. Aínda que a nivel agregado as variacións interanuais do comercio en 2024 non foron moi grandes, para algúns produtos os cambios que se deron foron significativos. Mentres o comercio de equipo de oficina e telecomunicacións medrou un 10 % en 2024 (fronte a unha caída do 6 % o ano anterior), o comercio mundial do sector da automoción (cunha gran relevancia para Galicia) caeu un 1 %, despois dun incremento do 20 % en 2023. No caso dos servizos, a variación interanual tamén foi positiva e a unha maior taxa que para as mercancías. En 2024, o valor das exportacións de servizos comerciais aumentou un 9 % (6,8 % o volume), correspondendo a maior subida ás viaxes e aos servizos prestados dixitalmente.

En canto á composición rexional do comercio, rexistráronse algúns cambios ao longo de 2024 que merecen ser comentados (cadro 1). Polo lado das exportacións, Asia mostrou o maior crecemento en 2024 (8 %), cun mellor resultado do que estaba previsto, seguida de América do Sur e Central (6,2 %). Polo lado das importacións, foron as de América do Norte as que obtiveron cifras superiores ás esperadas (cun 4,7 % de incremento interanual), mostrando Oriente Medio o maior aumento (15 %), seguido de América do Sur e Central. As demais rexións tiveron unha contribución positiva a ambos os fluxos comerciais, coa excepción de Europa. No caso de Europa, a súa achega en 2024 foi de novo negativa, tanto para as exportacións (-1,7 % de variación interanual) como para as importacións globais (-2,2 %). Considerando só o comercio dentro da Unión Europea, segundo os datos da Secretaría da OMC, os fluxos reducíronse en 2024 nun 3,2 %, contribuíndo a baixar os totais europeos

Cadro núm. 1
Evolución do comercio mundial de mercancías en volume
Taxas de variación interanuais (en %)

	2022	2023	2024	Previsión de referencia		Previsión axustada	
				2025*	2026*	2025*	2026*
Comercio mundial	3,0	-1,0	2,9	2,7	2,9	-0,2	2,5
Exportacións							
América do Norte	3,8	3,6	2,3	2,2	2,9	-12,6	-1,2
América do Sur e Central	2,9	2,4	6,2	1,4	1,2	0,6	0,9
Europa	3,7	-2,9	-1,7	1,4	2,3	1,0	2,5
CEI	-2,1	-4,3	2,3	4,0	-0,1	4,4	0,1
África	-2,4	5,7	1,3	0,5	1,6	0,6	1,7
Oriente Medio	6,6	8,1	3,7	5,2	5,0	5,3	5,1
Asia	0,4	0,2	8,0	3,3	3,3	1,6	3,5
Importacións							
América do Norte	5,7	-2,2	4,7	2,8	1,6	-9,6	-0,8
América do Sur e Central	4,2	-4,4	6,7	6,0	1,0	5,0	0,5
Europa	6,0	-5,0	-2,2	2,1	2,7	1,9	2,7
CEI	-6,1	18,0	5,0	0,1	2,1	0,5	2,1
África	8,8	2,6	1,8	6,2	5,4	6,5	5,3
Oriente Medio	14,1	9,0	15,0	6,3	6,8	6,3	6,7
Asia	-0,7	-0,7	4,4	3,2	3,8	1,6	3,8

* Previsións de abril de 2025.

Fonte: Secretaría da OMC.

e mundiais.¹ De feito, de non considerarse o comercio intra-EU, o comercio mundial incrementárase un 4,3 % en 2024 en lugar do xa comentado 2,9 %.

Os resultados alcanzados son consecuencia dunhas condicións macroeconómicas en 2024 máis favorables para a produción e o comercio mundial que as que se deran o ano anterior. Se en 2023 unha inflación aínda elevada, en particular para a enerxía, reduciu os ingresos reais e o comercio, sobre todo para as manufacturas e para Europa; en 2024 a desinflación actuou no sentido contrario, aumentando a renda real e a demanda global de produtos manufacturados. Tamén as políticas fiscais expansivas nalgúns das grandes economías contribuíron ao incremento da demanda.

Por países, China segue a liderar o *ranking* mundial de exportadores (concentrando o 14,2 % do total mundial), e mellorando a súa posición tras unha dinámica comercial positiva en 2024. O segundo posto continúa ocupado polos Estados Unidos, que supoñen o 8,5 % do total e que, cunha dinámica menos favorable que a de China, se distancian da cabeza. En 2024, o volume das exportacións dos EE. UU. (2.065 miles de millóns de dólares) representa menos do 49 % das de China (3.577 miles de millóns de dólares) máis as de Hong Kong (646 miles de millóns de dólares); esa porcentaxe era do 51 % en 2023. A terceira posición segue sendo para Alemaña que, cun volume de 1.683 miles de millóns de dólares, baixa o seu peso relativo do 7,1 % ao 6,9 % das exportacións mundiais. España mantense un ano máis no posto 19, con 424.000 millóns de dólares, cunha participación do 1,7 % das exportacións mundiais.

En canto ás importacións, o *ranking* mundial continúa liderado polos Estados Unidos que, tras unha dinámica moi positiva en 2024 (que acrecenta o seu déficit comercial), supera o volume das importacións de China e Hong Kong xuntos. China conserva a segunda posición e Alemaña a terceira. España pasou do posto 15 ao 16, malia que a súa participación se mantén no 1,9 % to total mundial.

A previsión para 2025 era que a inflación seguise caendo, aumentando a renda real dos fogares e, consecuentemente, a demanda mundial, á que tamén contribuíría a esperable reacción dos bancos centrais reducindo os tipos de xuro. Cabía esperar que os menores tipos de xuro reais estimularían o investimento, cunha nova contribución á demanda de importacións. Pero ese contorno foise deteriorando desde principios de ano, a medida que os conflitos armados persistían ou se endurecían, as tensións xeopolíticas se intensificaban, as restricións comerciais por parte da Administración dos EE. UU. se disparaban (en particular polos anuncios sobre a potencial imposición dunha batería de novos aranceis) e a incerteza en materia comercial e a volatilidade financeira subían.

Nese contexto, as previsións de crecemento da produción e o comercio en 2025 e 2026 feitas polos economistas da OMC a principios de 2025, co marco arancelario baixo que se viña observando, malia que se introducía unha certa incerteza respecto á política comercial, foron revisadas tras os anuncios das diferentes medidas proteccionistas da Administración dos EE. UU. (cadro 1).² Fronte a un previsible incremento de 2,7 % en 2025 e de 2,9 % en 2026 no escenario de referencia, no novo contexto a OMC anticipa unha caída do comercio mundial en 2025 (-0,2 %), seguida dunha recuperación parcial en 2026, cun aumento do 2,5 %. A revisión das previsións tamén afecta o crecemento do PIB mundial, que, fronte á previsión de referencia (2,8 % en 2025 e 2,6 % en 2026), foi revisada ata o 2,2 % en 2025 e 2,4 % en 2026. O impacto negativo na produción, e sobre todo no comercio, non se deriva só dos efectos directos e indirectos dos novos aranceis, senón da maior incerteza respecto da política comercial no marco desa nova orde mundial que se está a construír.

¹ Nos totais europeos e mundiais cóntase o comercio interno da UE, polo que o peso de Europa é moi alto na dinámica agregada.

² Malia que nesa revisión descartan o que Trump chamou “aranceis recíprocos”. De chegar a aplicarse os “aranceis recíprocos”, a previsión da secretaría da OMC é dunha caída do comercio mundial en 2025 aínda maior (-0,8 %). Se, ademais, se propagase e xeneralizase a incerteza respecto da política comercial, afectando as relacións comerciais de economías distintas ás de EE. UU. e China, o descenso no comercio mundial podería chegar a -1,5 %.

A OMC anticipa que as medidas terán efectos moi diferentes nas distintas rexións. Na previsión de referencia todas as rexións terían unha contribución positiva ao crecemento do volume de comercio de mercancías en 2025 e 2026. As proporcións de América do Norte e de Asia serían menores que as de 2024 e a contribución de Europa tamén sería positiva, fronte á evolución negativa nos últimos anos (cadro 1). Na previsión revisada é a gran caída esperada no comercio dos EE. UU. (-12,6 % as exportacións e -9,6 % as importacións) a que lastrará o comercio mundial, mentres que a achega do resto de rexións seguirá sendo positiva, aínda que menor, por exemplo no caso de Asia, ou con escasa variación como en Europa ou en rexións con moito peso relativo da produción de combustíbles (cunha demanda moito máis estable), como en Oriente Medio.

O escenario que finalmente se acade dependerá, en boa medida, de que se materialicen ou non os anuncios das diferentes medidas proteccionistas por parte do Goberno dos EE. UU., pero, tamén, da resposta interna e externa do resto do mundo e das potenciais medidas de retorsión, en concreto, por parte da UE e de China. A pesar de que o peso dos Estados Unidos (con aproximadamente o 13 % do comercio mundial) é moi importante e, en xeral, o que a teoría económica nos permite concluír é un impacto restritivo das medidas proteccionistas e da incerteza sobre a actividade económica e o comercio a medio e longo prazo, o 87 % das relacións comerciais restante debería poder condicionar o resultado final. Dependerá, por tanto, da resposta que dea a propia OMC, que xa se propón unha reforma, e da das grandes potencias comerciais ao ataque ao multilateralismo que supón a nova política comercial dos EE. UU.

As posibles consecuencias para o comercio exterior galego podémolas aproximar desde diferentes perspectivas. Aínda que para algúns produtos concretos poden ser grandes, como veremos máis adiante, a nivel agregado os efectos directos a curto prazo da política proteccionista dos EE. UU. serán mínimos, dado o escaso peso dese país no comercio galego, en particular para as exportacións. A medio e longo prazo, dependendo do escenario que se alcance, as consecuencias poden ser máis relevantes. Por exemplo, a disociación comercial de China e os EE. UU. podería dar lugar a unha desviación do comercio que pode afectar a Europa (e, consecuentemente, a Galicia) polo aumento das exportacións de China cara a mercados fóra dos EE. UU. As exportacións galegas terán máis competidores no noso principal socio comercial, a Unión Europea, que, ademais, vai ver diminuídas as súas propias exportacións aos EE. UU. que tiran, en parte, das nosas exportacións; ao que se debe engadir o impacto para a capacidade importadora da UE resultado da presumible redución da súa renda interna. En contraposición, podería asistirse a algúns efectos positivos. Dado que diminuirán as importacións que EE. UU. fai desde China, habería oportunidades para novos provedores cara a ese país. As decisións finais sobre as últimas ameazas de aranceis a Europa e os resultados das negociacións que os EE. UU. levarán a cabo cos diferentes países e áreas comerciais decidirán se eses provedores serán europeos ou, por exemplo, países menos desenvolvidos cunha estrutura exportadora máis similar á de China no que se refire aos produtos téxtiles ou electrónicos que EE. UU. deixa de importar de China.

O comercio externo galego en 2024. Trazos básicos da súa evolución con respecto ao comercio español

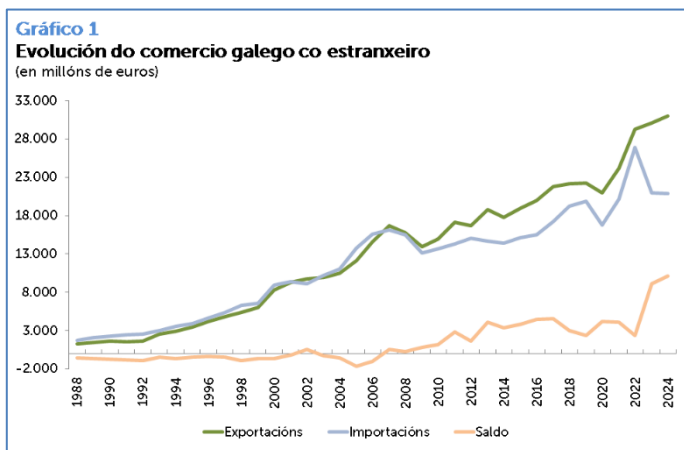
As exportacións galegas continúan en 2024 a tendencia crecente dos últimos anos, alcanzando un novo récord en termos nominais ao superar os 31.000 millóns de euros. O aumento interanual das exportacións foi do 3,09 % (maior ao experimentado o ano anterior cando, con cifras actualizadas, foi do 2,7 %). As importacións mantivéronse case invariantes en 2024, en torno aos 21.000 millóns de euros, mostrando unha lixeira redución interanual (-0,49 %), moi afastada da enorme caída do 21,8 % sufrida en 2023.³

³ Tal como xa se comentou en *Informes* anteriores, debemos indicar que ao ter en conta as actualizacións que fan os diferentes organismos e institutos de estatística, os datos que se mostran aquí para os anos 2022 e 2023 non se corresponden nalgúns casos cos recollidos para estes anos no *Informe 2023*, polo que pode haber discrepancias nas cifras das variacións interanuais

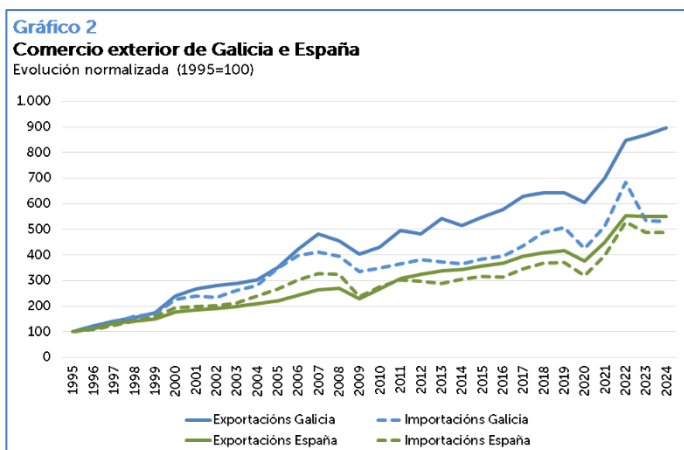
As exportacións non enerxéticas medraron un 3,97 %, mentres que o valor do exportado polas enerxéticas se reduciu nun 12,15 %. Cun comportamento contrario, as importacións enerxéticas subiron un 9,03 % e as importacións non enerxéticas baixaron un 2,27 %.

Cando miramos os datos trimestrais, o sector exterior galego rematou 2024 cunha dinámica positiva, cun incremento intertrimestral do 11,4 % para as exportacións e do 7,3 % para as importacións. Esa evolución non parece manterse a comezos do presente ano. Comparando os resultados dos dous primeiros meses de 2025 cos do mesmo período de 2024, as importacións son maiores no presente ano (case un 3 % máis altas), mentres que as exportacións son menores (-1,5 %); o que significa un cambio na tendencia interanual das exportacións que non se daba desde 2021, en plena pandemia. Esa redución interanual das exportacións vén explicada en boa medida pola diminución da exportación do sector da automoción (-3,5 %), que, dado o enorme peso que representa no total, condiciona o resultado do comercio exterior galego. Sabemos que estes datos son provisionais e deben ser tomados con cautela, pero poderían estar anticipando un impacto negativo do actual contexto de conflictividade xeopolítica e comercial, que alterou as relacións económicas a nivel global; e das repercusións deses conflitos para o noso sector exterior, tanto directa como indirectamente a través do seu efecto nas economías dos nosos principais socios comerciais.

O incremento das exportacións xunto coa lixeira redución das importacións elevaron o superávit comercial un 11,4 %, alcanzando en 2024 máis de 10.110 millóns de euros, o que supón un novo

récord do saldo comercial galego (gráfico 1). A ese saldo contribúen en positivo os principais sectores exportadores galegos: o téxtil, con 3.812 millóns de euros (81 millóns menos que o ano anterior), e, sobre todo, a automoción, con 7.729 millóns de euros (case mil millóns máis que o ano anterior). A maior contribución negativa corresponde ao sector dos combustibles, con 2.175 millóns de euros de déficit (case 500 millóns máis que o ano anterior, consecuencia da diminución do valor das exportacións e do aumento do valor das importacións).

Para o conxunto de España a evolución do comercio exterior en 2024 foi bastante diferente á comentada para Galicia. As exportacións subiron unicamente un 0,1 %, mentres que as importacións creceron algo máis (un 0,24 %), levando o resultado do saldo comercial español a un déficit de 40.275 millóns de euros (650 millóns máis que o ano anterior). Como consecuencia desa diferente evolución das principais magnitudes do comercio exterior de Galicia e España (gráfico 2), a participación de Galicia nas exportacións de España experimentou un novo incremento, desde o 7,83

en ambos os traballos. Sen corrixir os datos para 2023, as exportacións galegas terían aumentado un 3,3 % e as importacións manteríanse planas, cun incremento do 0,05 %.

% en 2023 ao 8,07 % en 2024; mentres que para as importacións, o peso de Galicia se mantivo en torno ao 4,9 % do total de España.

Os resultados do comercio exterior expresados en termos monetarios recollen en parte a evolución do volume do comercialo e, en parte, o efecto da inflación. A gran volatilidade do prezo dos

combustibles fai que, en moitas ocasións, a dinámica deste capítulo condicione a diferenza dos datos agregados medidos en valor monetario dos medidos en volume (cadro 2). En 2024, as exportacións de combustibles caeron máis en volume (13,1 %) que en valor (12,1 %), mentres que as importacións de combustibles aumentaron máis en volume (10,5 %) que en valor (9,03 %). A enorme diminución do volume de importacións en 2023 explica en gran parte o incremento interanual no presente ano. O crecemento en volume, cando se mantén case constante o valor do importado, indica a moderación de prezos do importado en 2024.

Cadro núm. 2
Evolución, en volume, do comercio de mercancías en Galicia e España
Taxas de variación interanuais (en %)

		2021	2022	2023	2024*
Galicia					
Total sen combustibles e aceites minerais	Exportacións	7,3	-0,5	-1,5	-0,6
	Importacións	-0,2	5,5	-24,7	12,3
Combustibles e aceites minerais	Exportacións	-31,1	62,0	-10,3	-13,1
	Importacións	17,2	46,1	-29,8	10,5
Total	Exportacións	-1,1	9,0	-3,5	-3,2
	Importacións	4,7	18,4	-26,7	11,6
España					
Total sen combustibles e aceites minerais	Exportacións	8,0	-2,3	-6,2	1,5
	Importacións	10,6	1,7	-3,4	3,3
Combustibles e aceites minerais	Exportacións	-9,0	8,0	14,7	-7,8
	Importacións	4,4	12,3	-7,7	-3,8
Total	Exportacións	4,6	-0,5	-2,3	-0,5
	Importacións	7,8	6,3	-5,4	0,1

* Datos provisionais.
Fonte: DataComex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

Os resultados do comercio exterior en relación ao PIB podemos mostralos cos indicadores que recolle o cadro 3. O grao de apertura comercial (suma de exportacións e importacións respecto ao PIB) segue sendo maior en Galicia que en España, pero diminúe en ambos os casos como consecuencia do maior dinamismo da produción que do comercio exterior, en particular en España. A escasa variación interanual do valor das exportacións e importacións de España fai que a taxa de cobertura (porcentaxe das importacións que poden pagarse co valor das exportacións) se manteña en 2024 case constante e por debaixo de 100, como corresponde a unha economía con déficit. No caso de

Galicia, a taxa de cobertura segue a medrar, superando en 2024 o 148 %, debido ao dinamismo das exportacións cando as importacións están case estancadas. En canto ao peso das exportacións no PIB, o maior incremento do PIB en España que en Galicia e o moi superior aumento das exportacións en Galicia que en España fan que a porcentaxe das exportacións respecto do PIB baixe máis en España que en Galicia, onde en 2024 este indicador é case 14 puntos porcentuais máis alto que en España.

Cadro núm. 3
Indicadores do comercio externo galego e español

	2021	2022*	2023*	2024*
Galicia				
Taxa de cobertura (%)	120,2	109,0	143,2	148,4
Grao de apertura	0,68	0,79	0,66	0,64
% exportacións no PIB	37,39	40,96	38,98	38,03
España				
Taxa de cobertura (%)	90,9	84,4	90,6	90,5
Grao de apertura	0,54	0,62	0,54	0,51
% exportacións no PIB	25,48	28,22	25,63	24,15

* Datos de 2022 provisionais, datos de 2023 e 2024 avance
Fonte: DataComex (Ministerio de Industria, Comercio e Turismo), *Contabilidad Nacional Trimestral de España. Revisión Estadística 2024* (INE) e *Contas económicas trimestrais. Revisión Estadística 2024* (IGE).

Analizando o comercio exterior das diferentes comunidades autónomas, no *ranking* de exportadoras, Galicia pasou do sexto posto en 2023 ao quinto, como consecuencia non só do bo desempeño das exportacións galegas senón da caída das exportacións do País Vasco (5,4 %), que ocupaba ese quinto lugar nos últimos anos. No *ranking* importador Galicia segue na sexta posición, por detrás do País Vasco.

Cataluña continúa a ser a comunidade autónoma con maior volume de exportacións, mantendo un peso no total das exportacións de España de algo máis do 26 %. A segunda no *ranking* exportador de novo é Madrid (12,7 % do total), aínda que a maior distancia que o ano anterior debido á caída interanual das súas exportacións dun 4,4 %. Terceira e cuarta son un ano máis Andalucía (10,5 % do total e cun crecemento interanual do 3,4 %) e a Comunidade Valencia (9,6 % do total e cun

decrecemento anual dun 3,1 %). As primeiras posicións no *ranking* importador mantéñense en 2024, lideradas por Cataluña, á que seguen Madrid, Andalucía e a Comunidade Valenciana.

Madrid é a comunidade con maior déficit comercial, e, a moita distancia, aparecen Cataluña e Castela a Mancha. En canto ao resultado de superávit, o primeiro posto ocúpao Galicia, seguida a bastante distancia do País Vasco e Castela e León.

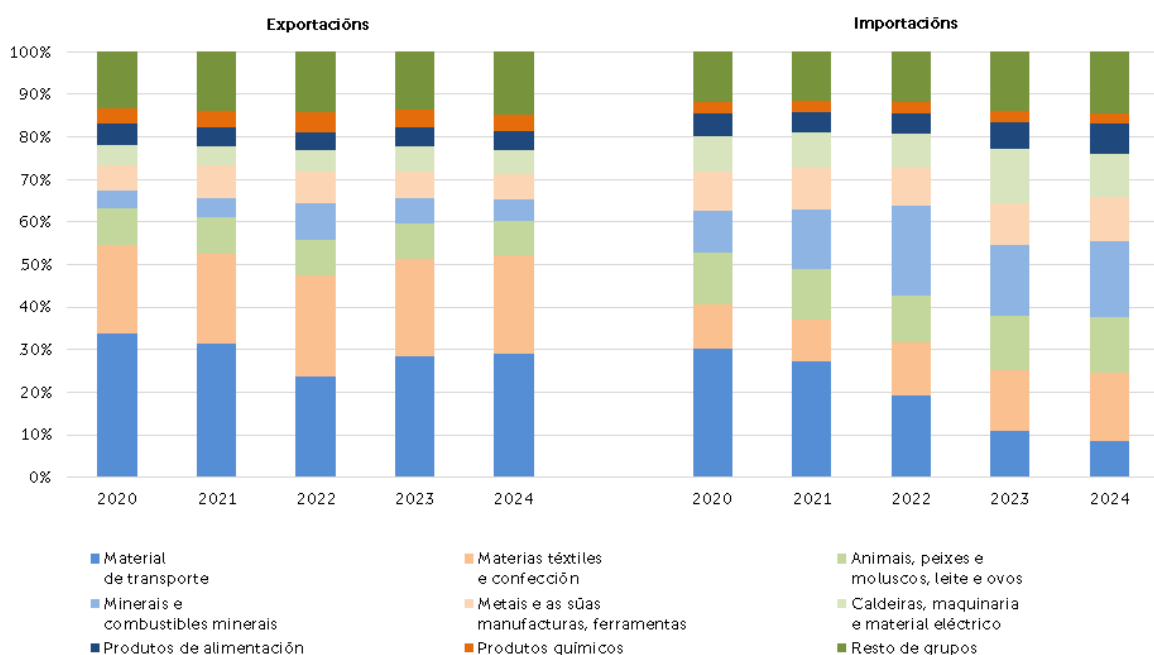
Evolución dos principais grupos arancelarios

As exportacións galegas continúan lideradas polo grupo de material de transporte, seguido por téxtil e confección. As exportacións destes grupos, que xa representaban máis da metade das exportacións galegas en 2023 (51,5 %), contan en 2024 polo 52,2 % do total do exportado. O terceiro posto no *ranking* de sectores exportadores, a certa distancia dos dous primeiros, segue ocupado polo grupo de animais, peixes e moluscos. Nos últimos anos, a evolución do peso relativo dos grandes grupos arancelarios variou algo máis no caso das importacións que no das exportacións, que mostra unha estrutura relativamente estable (gráfico 3). O grupo que lidera as importacións é o de combustibles, como nos anos anteriores; ocupando o segundo e terceiro posto, respectivamente, téxtil e confección (que mantén o mesmo posto que o ano anterior), e animais, peixes e moluscos, que era cuarto o ano anterior.

Seguen a ser oito os grupos que en 2024 superan os mil millóns de euros de exportación. Estes grupos (cadro 4) son os mesmos que no ano anterior, e son os que presentan tamén o maior valor das importacións; salvo no caso do grupo produtos químicos que, se ben é o oitavo exportador, ocupa o noveno posto no *ranking* importador.

Polo lado das exportacións, os oito principais grupos manteñen a mesma dinámica (positiva ou negativa) do ano anterior, a excepción de téxtil e confección, que, despois dunha lixeira caída o ano anterior, volveu mostrar crecemento en 2024. A situación é moi diferente no caso das importacións,

Gráfico 3
Participación dos principais grupos arancelarios
nas exportacións e importacións galegas

Cadro núm. 4
Estrutura do comercio exterior de Galicia por grupos arancelarios en 2024*

Capítulos	Grupos	Produtos	Exportacións			Importacións			Taxa de cobertura (%)	Índice de vantaxe comparativa revelada
			Millóns de euros	%	TVI (%) 2024-2023	Millóns de euros	%	TVI (%) 2024-2023		
01/05	I	Animais, peixes e	2.513,5	8,1	0,6	2.696,5	12,9	0,7	93,2	-3,5
06/14	II	Vexetais, froitos, café e sementes	323,6	1,0	2,5	517,3	2,5	-4,3	62,6	-23,0
15	III	Graxas e aceites vexetais e animais	200,3	0,6	17,4	445,4	2,1	6,8	45,0	-38,0
16/24	IV	Produtos de alimentación	1.403,5	4,5	0,9	1.465,5	7,0	14,0	95,8	-2,2
25/27	V	Minerais e combustibles minerais	1.567,2	5,1	-12,2	3.775,0	18,1	8,7	41,5	-41,3
28/38	VI	Produtos químicos	1.165,6	3,8	-3,5	528,7	2,5	-10,5	220,5	37,6
39/40	VII	Plástico, caucho e as súas manufacturas	444,6	1,4	6,3	566,1	2,7	1,6	78,5	-12,0
41/43	VIII	Peles, coiros e as súas manufacturas	251,1	0,8	4,7	88,2	0,4	-4,5	284,8	48,0
44/46	IX	Madeira e as súas manufacturas	641,4	2,1	-7,7	194,2	0,9	14,6	330,2	53,5
47/49	X	Pastas papeleiras, papel e edición	376,0	1,2	17,6	230,7	1,1	-4,2	163,0	24,0
50/63	XI	Materias téxtiles e confección	7.148,1	23,0	4,0	3.336,3	16,0	12,0	214,3	36,4
64/67	XII	Calzado, paraugas e sombreiros	535,9	1,7	4,0	220,0	1,1	3,4	243,6	41,8
68/70	XIII	Produtos da pedra, cemento, cerámica e vidro	461,3	1,5	-5,8	115,9	0,6	-6,3	398,1	59,8
71	XIV	Xoiería	29,4	0,1	-4,4	38,2	0,2	7,8	77,0	-13,0
72/83	XV	Metais e as súas manufacturas, ferramentas	1.794,3	5,8	-4,6	2.126,7	10,2	1,7	84,4	-8,5
84/85	XVI	Caldeiras, maquinaria e material eléctrico	1.807,6	5,8	3,8	2.155,3	10,3	-20,1	83,9	-8,8
86/89	XVII	Material de transporte	9.041,7	29,1	5,2	1.812,7	8,7	-21,5	498,8	66,6
90/92	XVIII	Instrumentos de precisión e relojería	79,1	0,3	28,8	237,1	1,1	50,1	33,3	-50,0
93	XIX	Armas	0,7	0,0	-14,0	0,3	0,0	-21,0	218,4	37,2
94/96	XX	Mobiliario, artigos de recreo e varios	500,8	1,6	15,8	325,5	1,6	-3,7	153,9	21,2
97	XXI	Obxectos de arte e non clasificados	0,5	0,0	23,1	13,9	0,1	1.695,9	3,9	-92,5
98-99		Non clasificados	733,7	2,4	69,4	20,3	0,1	1,2	3.612,6	94,6
Total			31.019,9	100,0	3,09	20.909,8	100,0	-0,49	148,4	19,5

Datos provisionais.
Fonte: DataComex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

sendo cinco os grupos que pasaron a un incremento interanual en 2024, despois de diminuír o ano anterior, e só un grupo (caldeiras, maquinaria e material eléctrico) está no caso contrario.

A distinta evolución dos grupos provoca que a posición relativa no *ranking* cambie para algúns deles, como veremos a continuación. Ao mesmo tempo, a diferente dinámica interanual das exportacións e das importacións de cada grupo provoca que a taxa de cobertura se vexa afectada nalgúns casos. A taxa de cobertura (porcentaxe do valor das importacións que pode ser cuberta co valor das exportacións) aumentou en 2024 respecto ao ano anterior para a maioría dos grupos arancelarios (doce), mentres que empeorou para oito e se mantivo igual para un grupo (cadro 4), crescendo para o total do comercio exterior galego, como xa se sinalou. O grupo coa maior taxa de cobertura en 2024 é o de material de transporte, tras unha nova subida das exportacións e unha nova caída das importacións. O grupo de madeira e as súas manufacturas, que ocupaba o primeiro posto nos últimos anos, viu diminuír o seu grao de cobertura debido ao comportamento contrario do seu comercio exterior: unha nova caída interanual das exportacións e un aumento das importacións. O grupo de pedra natural, cemento, cerámica e vidro incrementa lixeiramente o grao de cobertura, e segue a ser o segundo no *ranking*, pero mostra unha diminución interanual das exportacións e das importacións ao igual que o ano anterior.

O grupo arancelario **material de transporte** concentra en 2024 o 29,15 % do total das exportacións galegas (28,5 % o ano anterior), despois de experimentar unha nova subida interanual das súas exportacións nun 5,25 %, aínda que moi inferior á do ano anterior (23,26 %). Dos capítulos que forman

este grupo, o de vehículos automóbiles é o responsable do 97,53 % das exportacións, polo que será a súa evolución (cun aumento interanual do 4,8 %) a que determine o resultado do grupo. Pero tamén contribúe moi en positivo o capítulo de barcos e embarcacións, que, despois dun crecemento do 58,6 %, conta polo 2,24 % do total de exportacións do grupo. O peso relativo dos outros dous capítulos (sector de aeronaves e de material ferroviario) segue a ser insignificante nas exportacións do grupo. Dentro do capítulo de automóbiles medraron as exportacións de automóbiles de turismo (14,7 %), facendo que esta partida representase o 62,9 % do total das exportacións da automoción (fronte ao 57,5 % do ano anterior). A segunda gran partida do capítulo son os vehículos para o transporte de mercancías, que perden peso relativo no total (do 32,2 % ao 26,5 %) dada a diminución interanual das súas exportacións (-13,8 %).

As importacións do capítulo de automoción presentan unha nova caída interanual do 21,9 %, que se suma á enorme perda do ano anterior (-55,6 %). A ese resultado contribúen as tres principais partidas do capítulo. A maior partida importadora é a de partes e accesorios, que á forte redución do ano pasado dun 79,1 % suma unha nova diminución interanual en 2024 (-5,35 %); de maneira que xa só conta polo 41,3 % das importacións do total de automoción, cando en 2022 era o 72,4 %. Tamén a partida de automóbiles de turismo mostrou unha importante diminución interanual do 45,9 %, pasando a supoñer o 28,1 % do total de importacións en 2024 fronte ao 40,7 % un ano antes. Esta evolución das importacións xunto coa dinámica positiva das exportacións levaron o saldo da partida de automóbiles de turismo a máis de 5.000 millóns de euros, a metade do superávit comercial galego en 2024. As importacións de vehículos para o transporte de mercancías tamén diminuíron (tras un importante incremento o ano anterior), malia que en menor medida que as outras grandes partidas (-9,4 %), o que sitúa a súa participación relativa no 23,8 % do total de importacións do capítulo.

O grupo arancelario **téxtil e confección** é o segundo en importancia en 2024, tanto na vertente exportadora (o 23 % do total de exportacións galegas) como na importadora (o 16 % das importacións galegas), sendo tamén o segundo grupo en contribuír ao saldo positivo da balanza comercial galega (3.812 millóns de euros). Despois dun leve retroceso o ano pasado (-0,5 %), as exportacións do grupo volveron en 2024 a unha dinámica positiva, cun incremento interanual do 4 %. A este resultado contribuíu, sobre todo, o aumento do 10,3 % nas exportacións de pezas de vestir de punto, dado que este capítulo significa o 38,3 % do total das exportacións do grupo. O bo dato deste capítulo máis que compensou a caída interanual dun 1,41 % nas exportacións do principal capítulo do grupo, o de pezas de vestir non de punto, que supón o 49,6 % do grupo. Galicia concentra unha parte moi importante das exportacións de España nestes capítulos (43,5 % das exportacións de pezas non de punto e 47,2 % das de pezas de punto); datos moi vinculados á actividade do grupo Inditex, como é sabido, e cuxo comercio exterior está máis condicionado pola evolución da complexa planificación loxística do grupo que pola da produción en Galicia.

Estes tamén son os capítulos que acaparan a maior parte das importacións do grupo arancelario e, polo tanto, os seus datos explican a evolución do grupo en 2024, que experimentou un incremento interanual do 12 % nas súas importacións tras unha caída do 11,9 % o ano anterior. O maior aumento mostrouno o capítulo de pezas de vestir de punto (12,6 %), pero tamén subiron as importacións de pezas de vestir non de punto (9,4 %).

O terceiro grupo por relevancia exportadora e importadora é o de **animais, peixes e moluscos, leite e ovos**, significando o 8,1 % do total das exportacións galegas e o 12,9 % do total das importacións, despois dunha dinámica comercial lixeiramente positiva en 2024, cun crecemento interanual das exportacións de 0,6 % e das importacións de 0,7 %. O capítulo que explica os resultados deste grupo é o de pesca, xa que segue a supoñer máis do 72 % das exportacións e máis do 91 % das importacións do grupo. Despois dunha caída en 2023 (1,6 %), as exportacións de produtos da pesca aumentaron moi lixeiramente en 2024 (0,03 %). As importacións, fronte á diminución de 2023 (10,3 %), medraron en 2024 e en maior magnitude que as exportacións (2,1 %). Esta evolución levou a un incremento do déficit deste capítulo desde os 602 millóns de euros aos 652 en 2024. O capítulo

de leite, produtos láteos e ovos vai gañando peso no grupo (11,6 % do total en 2024 fronte ao 8,3 % en 2022), dada a súa dinámica exportadora positiva nos últimos anos que, en 2024, foi dunha subida interanual do 12,3 %. Este crecemento das exportacións xunto coa diminución do valor do importado (29,6 %) produciu un superávit de 200 millóns de euros neste ano.

O grupo de **minerais e combustibles** segue a ser o principal importador en 2024, igual que nos anos anteriores, e cun incremento interanual do 8,7 % significa o 18 % do total das importacións galegas. No *ranking* de exportadores ocupa o sexto posto (supón o 5 % do total de exportacións), un menos que o ano anterior, despois de sufrir en 2024 unha nova diminución interanual (12,2 %). Con esa dinámica, este grupo é o que presenta un saldo comercial máis desfavorable, cun déficit de 2.200 millóns de euros en 2024. O seu comercio exterior corresponde case na súa totalidade aos produtos do capítulo de combustibles e aceites minerais, que concentra o 91,6 % das exportacións e o 95,6 % das importacións do grupo. Deste xeito, a diminución das exportacións de combustibles nun 12,1 % e o aumento das importacións en 9,03 % explican os resultados do grupo en 2024.

Nun contexto de menores subidas nos prezos enerxéticos, o incremento das importacións de combustibles non se dá só en valor senón tamén, e en maior magnitude (10,5 %), en volume importado. As importacións de combustibles son, fundamentalmente de cru, que concentran na actualidade o 81 % do total, despois dun aumento interanual de 22,9 % en 2024. Tamén medraron as importacións de gas, que van gañando peso relativo, chegando ao 11,5 % do total en 2024, despois dun crecemento interanual de 54,8 %. Pola súa parte, a diminución das exportacións de combustibles tamén se produce, e en maior medida, no volume que se exporta (que baixa un 13,1 %). Esta redución das exportacións de combustibles explícase tanto polas menores exportacións de refinados de petróleo, que supoñen o 72 % do total en 2024 e sofren unha caída interanual do 16,6 %, como polas exportacións de gas (a segunda partida do grupo, o 8 % do total, e cunha perda interanual do 10 %).

O grupo **caldeiras, maquinaria e material eléctrico** escala dous postos no ranking de exportadores e ocupa o cuarto lugar en 2024 (supoñendo o 5,7 % das exportacións galegas), non só polo incremento interanual das exportacións do grupo (3,8 %) senón, e sobre todo, pola diminución nas exportacións dos grupos de metais e as súas manufacturas e ferramentas (que da cuarta posición en 2023 sobe á quinta) e do grupo de combustibles (antes quinto e agora sexto). No ranking de importadores este grupo ascende de terceiro en 2023 a cuarto en 2024 (significando o 10,3 % do total), tras unha diminución interanual dun 20,1 %. Ao resultado positivo das exportacións do grupo en 2024, que se suma ao balance positivo do ano anterior, contribúen os dous capítulos que o forman: máquinas e aparatos mecánicos, cun incremento interanual do 3,7 % (o 67 % das exportacións do grupo); e aparatos e material eléctrico, cun aumento interanual do 4 % (o 33 % das exportacións do grupo).

Polo lado das importacións, os dous capítulos teñen un comportamento case oposto en canto ás variacións interanuais: mentres maquinaria e aparatos mecánicos (que acapara en 2024 o 44 % do total do grupo) mostra un incremento interanual de 3,6 % nas súas importacións (fronte a unha caída do 2,3 % o ano anterior); aparatos e material eléctrico (que supón o 56 % do total do grupo en 2024) presenta unha diminución do 32 % (fronte a un aumento do 49,8 % o ano anterior). Será, por tanto, a dinámica do capítulo de aparatos e material eléctrico a que explica a evolución do grupo ao experimentar variacións moito máis significativas. A maior participación nas importacións do capítulo de aparatos e material eléctrico corresponde á partida de acumuladores eléctricos que, despois de experimentar subidas interanuais do 94 % en 2022 e do 112 % en 2023, mostrou unha diminución do 62,9 % en 2024.

O grupo **metais e as súas manufacturas e ferramentas** pasa de novo en 2024 á quinta posición que ocupaba en 2022 no *ranking* do comercio exterior galego, despois de ser cuarto en exportacións e sexto en importacións en 2023. Ás exportacións do grupo (que observan unha caída interanual do 4,6 %) contribúe en positivo o capítulo de aluminio e as súas manufacturas, cun incremento

interanual das súas exportacións do 30,4 %. O bo resultado deste capítulo (que o leva a concentrar algo máis do 50 % das exportacións do grupo) non puido compensar totalmente a caída interanual nas exportacións dos capítulos de fundición de ferro e aceiro (-15,9 %) e das súas manufacturas (-42,3 %) que, conxuntamente, supoñen o 38 % das exportacións do grupo arancelario. Os mesmos tres capítulos, que significan o 88,8 % das exportacións, contan polo 90,2 % das importacións. Ao aumento interanual das importacións do grupo (en 1,7 %) contribúen en negativo o capítulo de fundición de ferro e aceiro (cunha caída do 6,3 %); e, en positivo, os capítulos de manufacturas de ferro e aceiro (cunha subida do 12,9 %) e o de aluminio e as súas manufacturas (cun 5,8 % de incremento interanual). A dinámica comercial externa deste último capítulo levouno a un saldo positivo que, en 2024, ascendeu a 272 millóns de euros fronte ao déficit comercial dos outros dous capítulos (e do grupo).

O grupo arancelario de **produtos da alimentación** ocupa o sétimo posto no *ranking* comercial galego, igual que o ano anterior. As exportacións deste grupo significan en 2024 o 4,5 % do total das exportacións galegas e o 7 % das importacións. As exportacións do grupo mostran un lixeiro aumento interanual en 2024 (0,85 %) como consecuencia do incremento nas exportacións de conservas (que concentran o 71,7 % do grupo e subiron as exportacións en 1,2 %). A dinámica exportadora positiva deste capítulo súmase á de anos anteriores. O outro capítulo con relevancia, o de bebidas, que significa o 14 % do total de exportacións do grupo, viu caer as súas exportacións en 2024 un 2,6 %.

As importacións do grupo mostran un crecemento interanual do 14 % en 2023 (fronte a unha caída do ano anterior). A ese resultado contribúen os dous capítulos con maior peso, o de conservas (que achega o 60 % das importacións do grupo e que aumentou as súas importacións en 10,7 % en 2024), e o de residuos da industria alimentaria (co 32 % das importacións do grupo e que subiu as súas un 25,9 %). O capítulo de conservas segue liderado indiscutiblemente polas conservas de peixe e, en concreto, as de atún e bonito, que equivalen en 2024 ao 79,1 % das exportacións de conservas e ao 88,2 % das importacións.

Produtos químicos é o oitavo grupo, cun valor das exportacións superior ao millón de euros, co 3,8 % do total de exportacións galegas, malia experimentar unha diminución interanual do 3,5 % en 2024, que se suma á sufrida o ano anterior. Polo lado das importacións, o grupo supón o 2,5 % do total, pasando no *ranking* de oitavo en 2023 a noveno en 2024; non só pola caída das importacións deste grupo (10,5 %) senón polo incremento interanual do grupo de plásticos, caucho e as súas manufacturas.

Os principais capítulos desde grupo son aceites esenciais e perfumes (27 % do total), que contribúe en positivo ás exportacións do grupo (tras un incremento interanual do 8,6 %); e outros produtos químicos (32 % do total), que contribúe en negativo (-23,4 %) como consecuencia da caída nas exportacións da partida de insecticidas (-48,7 %), que non chega a ser compensada polo aumento das exportacións de biodiésel (31,6 %). As importacións deste grupo están diversificadas, sendo o capítulo con maior peso o de produtos químicos orgánicos, do que caen as importacións un 22 %. Pero todas as partidas contribúen negativamente á redución das importacións, salvo abonos que sobre un 1 %.

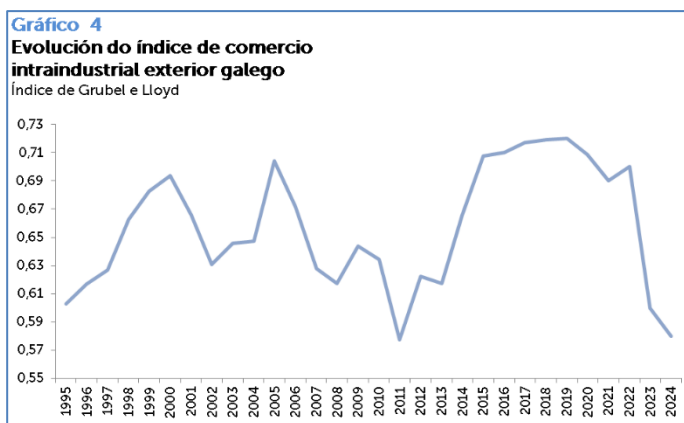
Evolución dos índices de comercio exterior

Para caracterizar o comercio exterior dun territorio e apreciar a súa evolución no tempo empréganse unha serie de índices para os que, para Galicia, xa se mostrou información anteriormente, tanto a nivel agregado como por grupos arancelarios: valor das exportacións e das importacións, grao de apertura, participación das exportacións no PIB, saldo comercial, composición do comercio por grupos e taxa de cobertura (cadros 3 e 4). Neste apartado presentamos algúns indicadores adicionais sobre o desempeño e o dinamismo do comercio exterior galego.

Para analizar as vantaxes ou desvantaxes comparativas dos intercambios comerciais dun territorio cos seus socios comerciais utilizamos o índice de vantaxe comparativa revelada (VCR)⁴. Segundo os datos do índice de VCR para 2024 (cadro 4), Galicia presenta vantaxe comparativa para os principais grupos exportadores. Deles, a maior vantaxe comparativa corresponde ao de material de transporte, que mellorou este aspecto en relación ao ano anterior despois de aumentar as exportacións e diminuír as importacións. Neste grupo continúa a enorme especialización exportadora en turismos (que sobe respecto ao ano anterior) e en vehículos para transporte; pero o gran cambio que se deu o ano pasado, e que se maten, é a perda da tradicional especialización importadora en partes e compoñentes. Para o resto de grupos, Galicia segue mostrando vantaxe comparativa (especialización exportadora) nos grupos de produtos da pedra, cemento, cerámica e vidro; peles, coiros e as súas manufacturas; produtos químicos; calzado, paraugas e sombreiros; materiais téxtiles e confección, e no de madeira; malia que nestes dous últimos grupos se reduciu o valor do índice respecto ao ano anterior. Galicia presenta desvantaxe comparativa (especialización importadora) no grupo de minerais e combustibles e nalgúns dos grupos con menor peso no comercio galego (graxas e aceites vexetais e animais; instrumentos de precisión e relojería e obxectos de arte).

Os grupos para os que o índice de VCR non indica nin vantaxe nin desvantaxe serían aqueles para os que o comercio é de tipo intraindustrial. Dentro dos oito grupos con maior peso no comercio exterior galego, esa circunstancia dáse en 2024 en catro (animais, peixes e moluscos, leite e ovos; caldeiras, maquinaria e material eléctrico; metais e as súas manufacturas; e produtos de alimentación). Pero, o cálculo que nos leva a esa conclusión non está tendo en conta as posibles compensacións dentro de cada grupo, polo que aplicamos un índice de comercio intraindustrial cun maior grao de desagregación.

Considerando os datos de exportacións e importacións dos 98 capítulos da clasificación arancelaria TARIC, calculamos o **índice de comercio intraindustrial** de Grubel e Lloyd (CII).⁵ O valor deste índice en 2024 (0,58) é menor que no ano anterior, sendo o máis baixo que se alcanza desde 2011 (gráfico 4). Esta caída da porcentaxe de comercio intraindustrial para o total do comercio galego, do 60 % en 2023 ao 58 % en 2024, explícase fundamentalmente pola dinámica do capítulo de automoción. O cálculo do índice de CII por capítulos móstranos que algúns dos capítulos relevantes para o comercio exterior galego, como pescado, crustáceos e moluscos; conservas de pescado; aluminio e as súas manufacturas, ou máquinas e aparellos mecánicos, seguen a presentar porcentaxes de comercio intraindustrial superiores ao 80 %, como en anos anteriores. Pola contra, o capítulo de vehículos automóbiles, que presentaba un 87 % de comercio intraindustrial en 2022, baixou esa porcentaxe ao 43 % en 2023 e ao 34 % en 2024.

comercio intraindustrial superiores ao 80 %, como en anos anteriores. Pola contra, o capítulo de vehículos automóbiles, que presentaba un 87 % de comercio intraindustrial en 2022, baixou esa porcentaxe ao 43 % en 2023 e ao 34 % en 2024.

A evolución no grao de concentración das exportacións e das importacións tamén é un indicador significativo do desempeño do comercio exterior dun territorio. Tomando os datos para os 98 capítulos TARIC, podemos calcular os **índices de concentración**. O índice máis simple é

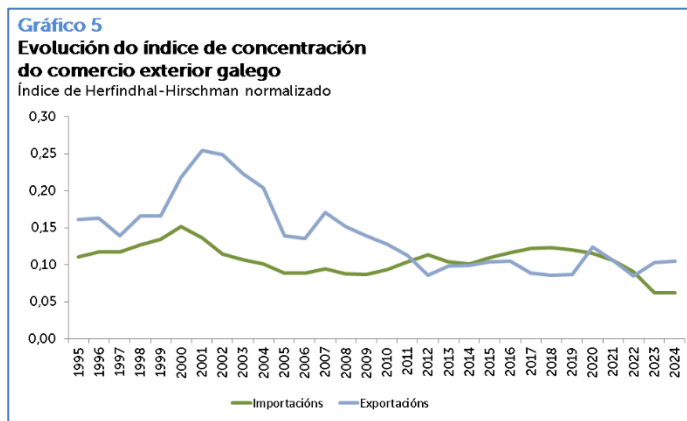
⁴ A versión máis simple deste índice vén dada por $VCR_{ijt} = \frac{X_{jt} - M_{jt}}{X_{jt} + M_{jt}} \times 100$, sendo X_{jt} e M_{jt} , respectivamente, o valor das exportacións e das importacións de Galicia para o grupo j no ano t . O índice toma valores entre -100 e 100.

⁵ Para cada capítulo i , vén dado por $CII_{it} = 1 - \frac{|X_{it} - M_{it}|}{(X_{it} + M_{it})}$ e para o total do comercio exterior galego vén dado por

$CII_t = 1 - \frac{\sum_{i=1}^{98} |X_{it} - M_{it}|}{\sum_{i=1}^{98} (X_{it} + M_{it})}$. O índice toma valores entre 0 (o total do comercio é de tipo interindustrial) e 1 (o total do comercio é de tipo intraindustrial).

a *ratio* de concentración, que mostra a porcentaxe de comercio que corresponde aos principais capítulos. Os tres capítulos con máis peso nas exportacións galegas concentraban en 2023 o 48,2 % do total e en 2024 o 48,7 %; mentres que o valor desa *ratio* para os tres principais capítulos importadores era 38,1 % en 2023 e 37,6 % en 2024. Segundo este índice, as exportacións estarían aumentando a concentración, mentres que estaría diminuíndo para as importacións.

É máis conveniente medir o grao de concentración ou diversificación do comercio cun índice que teña en conta todos os capítulos TARIC. Un deses índices é o de Herfindhal-Hirschman (IHH), que normalizamos para que tome valores entre 0 e 1. Tendo en conta que se considera unha concentración baixa para valores do índice inferiores a 0,1, podemos dicir que as importacións galegas están diversificadas e o grao de diversificación aumenta desde 2017 (gráfico 4).

En 2024 o valor do IHH para as importacións baixou lixeiramente respecto ao de 2023 (de 0,0624 a 0,0618). Pola contra, para as exportacións, se ben a tendencia xeral no que vai de século é de redución da concentración, o valor do IHH está subindo nos últimos anos. En 2024, o índice toma o valor 0,105 (fronte a 0,103 o ano anterior). Se ben estes valores indican certa concentración, están moi afastados dos alcanzados a principios de século, cando se evidenciaba unha alta concentración das exportacións.

Nivel tecnolóxico dos bens que se comercian

Cando analizamos a evolución do volume de exportacións e importacións das diferentes seccións ou capítulos arancelarios, os produtos están agrupados segundo a clasificación TARIC, que se basea na natureza dos propios produtos (propiedades físicas, composición, uso). Ademais do volume do comercio, é interesante coñecer a evolución da intensidade tecnolóxica do comercializado. Para considerar a intensidade tecnolóxica dos fluxos, a clasificación debe ser diferente, ten que seguir o criterio da orixe da produción dos produtos, agrupándoos segundo a actividade económica da que proceden. Con este propósito, tomamos os datos dos fluxos comerciais segundo a **Clasificación de produtos por actividade (CPA)**. A estrutura da CPA 2.1 axústase á da clasificación europea de actividades económicas NACE Rev2, e asocia a cada produto a intensidade tecnolóxica do sector do que provén, baseándose na clasificación elaborada por Eurostat sobre actividades (CNAE-2009) segundo o esforzo en I+D.

Tomamos os datos sobre fluxos de exportacións e importacións de Galicia utilizando a desagregación da CPA a tres díxitos e, seguindo a proposta de Eurostat, agregamos os produtos en catro grupos segundo o grao de intensidade tecnolóxica (alta, media-alta, media-baixa e baixa) (cadro 5). A suma do comercio dos produtos incluídos neses catro grupos concentran o 94,6 % do total das exportacións galegas en 2024 e o 79,1 % das importacións, polo que podemos asumir que esta agregación é representativa para o total de fluxos comerciais galegos.

Aínda que seguen representando unha parte moi pequena do total, as exportacións de produtos de intensidade tecnolóxica alta mostraron en 2024 un incremento interanual de case o 30 %, pasando de supoñer o 1,1 % en 2023 ao 1,4 % en 2024. Esta dinámica favorable débese, sobre todo, ao aumento interanual do 48 % na exportación de produtos informáticos, que concentran o 63,5 % do total deste grupo, pero tamén ao crecemento das exportacións de produtos farmacéuticos nun 42 %. A participación deste tipo de produtos nas exportacións galegas segue estando moi lonxe do dato para o

Cadro núm. 5

Evolución do comercio exterior en Galicia de produtos da industria manufacturera por nivel tecnolóxico
(en millóns de euros)

Nivel tecnolóxico	Denominación	Exportacións				Importacións			
		2008	2019	2023	2024*	2008	2019	2023	2024*
Alto	21 Fabricación de produtos farmacéuticos	82,6	51,1	89,6	127,4	395,0	37,8	73,7	65,9
	26 Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos	52,9	126,8	180,2	267,4	188,6	199,9	261,4	406,9
	303 Construción aeronáutica e espacial	0,4	8,6	54,0	26,0	2,3	10,9	3,5	15,2
	Total do nivel tecnolóxico alto	135,8	186,5	323,8	420,8	585,9	248,6	338,7	488,0
	% sobre o total	0,9	0,8	1,1	1,4	5,0	1,5	2,0	3,0
Medio-alto	20 Industria química	328,7	822,5	1.190,3	1.121,9	542,2	710,2	840,2	765,1
	254 Fabricación de armas e munições	1,3	0,2	0,8	0,7	0,6	5,8	0,4	0,3
	27 Fabricación de material e equipo eléctrico	661,2	629,4	486,5	446,3	482,9	296,2	1.479,6	785,0
	28 Fabricación de maquinaria e equipo	335,6	611,8	1.097,0	1.131,8	514,7	827,1	879,2	924,9
	29 Fabricación de vehículos de motor	5.821,2	5.077,6	8.431,9	8.859,6	2.604,8	5.869,3	2.459,4	2.033,1
	302 Fabricación de locomotoras e material ferroviario	0,1	0,9	0,4	0,3	3,7	0,4	1,8	1,8
	304 Fabricación de vehículos militares	0,0	1,1	2,7	2,3	0,0	4,4	4,5	4,5
	309 Fabricación doutro material de transporte	5,8	2,5	2,1	4,6	21,7	10,1	17,4	16,8
	325 Fabricación de instrumentos e subministracións médicos e odontolóxicos	4,2	105,6	115,1	19,2	8,7	87,0	81,7	50,7
	Total do nivel tecnolóxico medio-alto	7.158,2	7.251,5	11.326,9	11.586,6	4.179,3	7.810,6	5.764,3	4.582,2
	% sobre o total	48,1	33,8	39,4	39,5	35,7	47,8	32,2	27,7
Medio-baixo	182 Reprodución de soportes gravados	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	19 Coquerías e refino de petróleo	548,6	1.366,0	1.468,1	1.291,6	630,6	460,1	606,1	273,7
	22 Fabricación de produtos de caucho e plástico	118,0	185,5	269,7	399,0	198,4	225,3	277,5	335,0
	23 Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	337,0	474,7	533,1	527,9	149,7	95,9	145,3	136,3
	24 Metalurxia; produtos de ferro, aceiro e ferroalixas	970,1	1.080,7	1.169,8	1.299,1	1.374,4	1.155,4	1.534,6	1.506,8
	25 Fabricación de produtos metálicos excepto maquinaria e equipo (agás 254)	201,9	342,1	748,5	539,2	265,0	369,5	421,4	485,2
	301 Construción naval	164,4	248,5	124,2	197,1	57,9	26,2	18,6	13,3
	33 Reparación e instalación de maquinaria e equipo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Total do nivel tecnolóxico medio-baixo	2.340,0	3.697,6	4.313,4	4.254,0	2.676,1	2.332,4	3.003,6	2.750,3
	% sobre o total	15,7	17,2	15,0	14,5	22,9	14,3	17,3	16,6
Baixo	10 Industria da alimentación	1.580,2	2.671,2	3.655,0	3.709,2	1.720,2	3.042,6	4.115,4	4.298,8
	11 Fabricación de bebidas	31,7	70,9	119,4	116,3	12,4	23,7	41,5	42,0
	12 Industria do tabaco	0,2	3,1	3,4	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0
	13 Industria téxtil	303,0	574,5	799,1	867,1	405,3	532,3	704,6	811,8
	14 Confeción de pezas de vestir	2.288,5	5.332,4	6.132,1	6.344,0	1.387,2	1.510,2	2.300,9	2.549,9
	15 Industria do coiro e do calzado	267,9	589,8	679,5	698,8	70,7	214,3	266,6	259,2
	16 Industria da madeira e da cortiza	332,8	396,1	552,0	516,8	266,3	105,8	145,3	170,8
	17 Industria do papel	303,2	317,2	309,0	362,2	166,1	218,1	236,4	224,8
	181 Artes gráficas	0,8	0,2	0,5	0,5	0,1	0,1	0,1	0,2
	31 Fabricación de mobles	71,0	196,1	299,6	318,3	171,6	149,9	259,8	209,6
	32 Outras industrias manufacturais (agás 325)	66,1	197,2	231,4	149,8	56,1	145,6	165,2	148,9
	Total do nivel tecnolóxico baixo	5.245,3	10.348,7	12.780,8	13.085,7	4.256,0	5.942,6	8.235,8	8.716,1
	% sobre o total	35,3	48,2	44,5	44,6	36,4	36,4	47,5	52,7
Total		14.879,3	21.484,3	28.744,9	29.347,1	11.697,2	16.334,2	17.342,3	16.536,6

* Datos provisionais.

Fonte: DataComex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

conxunto de España, que se mantén en 2024 no 9,7 %. Pola súa parte, a subida interanual das importacións de produtos de intensidade tecnolóxica alta en Galicia foi do 44 %, pasando de significar o 2 % do total en 2023 ao 3 % en 2024. Tamén é o incremento nun 55,7 % das importacións de produtos informáticos (que concentran o 83,4 % do total do grupo) o que explica esa dinámica interanual.

As exportacións do grupo de produtos de intensidade tecnolóxica media-alta supoñen en 2024 o 39,5 % do total das exportacións (39,4 % en 2023), tras un aumento interanual do 2,3 % nas exportacións deste grupo. Aquí está incluído un sector con moito peso no comercio galego, a fabricación de vehículos, que acapara o 76,5 % do total das exportacións do grupo e que viu medrar as súas exportacións nun 5,1 % en 2024. Foi o incremento nas exportacións de vehículos o que compensou a diminución nas doutros produtos de intensidade tecnolóxica media-alta como os da industria química ou os de material e equipo eléctrico. A porcentaxe de importacións que significan os produtos con intensidade tecnolóxica media-alta diminuíu de novo en 2024, ata o 27,7 % (fronte ao 33,2 % en 2023), tras unha caída interanual (20,5 %) nas importacións deste grupo de produtos.

Para os produtos de intensidade tecnolóxica media-baixa, a diminución interanual das exportacións en 2024 foi dun 1,4 %, o que implica o 14,5 % do total das exportacións galegas (15 % en 2023). A diminución nas exportacións dos sectores de refino de petróleo (-12 %) e de produtos metálicos (-28 %) explican ese resultado. As importacións deste grupo de produtos mostran unha redución interanual dun 8,4 % e pasan a supoñer o 16,6 % do total das importacións galegas (17,3 % en 2023).

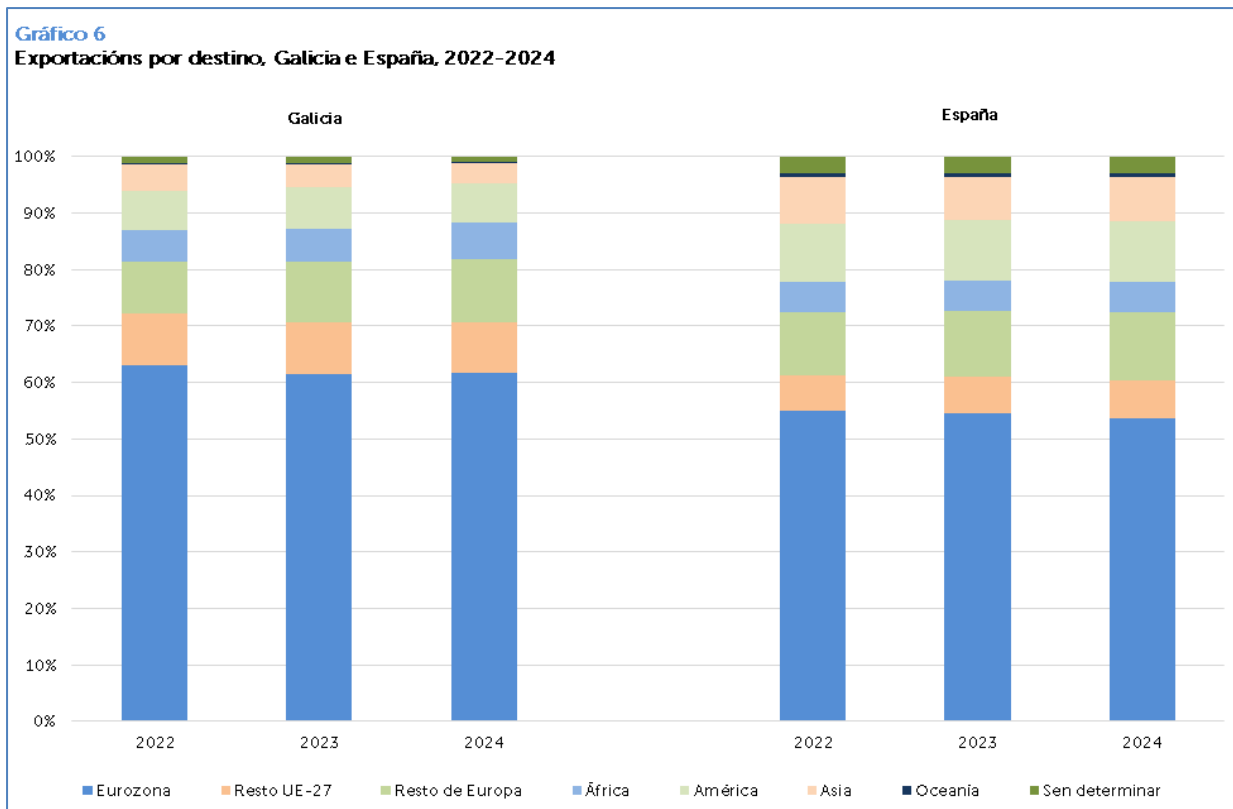
As exportacións dos produtos de intensidade baixa acaparan o 44,6 % do total das exportacións en 2024 (44,5 % en 2023), tras un incremento interanual do 2,4 %. Tamén este grupo é o que concentra a maior porcentaxe das importacións galegas, 52,7 % en 2024 (47,5 % en 2023), tras un aumento interanual do 5,8 %. A estes resultados contribuíron as dinámicas comerciais positivas dos dous grandes sectores do grupo, alimentación e confección.

En conclusión, as exportacións galegas seguen centrándose nos produtos con intensidade tecnolóxica media (54 % do total das exportacións galegas en 2024), cunha lixeira subida das de intensidade media-alta e unha leve diminución das de intensidade media-baixa. De igual xeito, as exportacións do conxunto de España céntranse neste tipo de produtos (o 57 % do total en 2024).

Cando consideramos os catro grupos, o comercio galego baséase nos produtos con intensidade tecnolóxica baixa (44,6 % das exportacións e 52,7 % das importacións totais). Estas porcentaxes son moi superiores ás que evidencia o comercio do conxunto de España para este tipo de produtos (23,9 % para as exportacións e 25,9 % para as importacións); e explícanse, como dicíamos, polo peso que teñen os sectores da alimentación e do téxtil no comercio galego, cunha dinámica que se está estabilizando nos últimos anos pero que mostrou un enorme crecemento nas últimas décadas.

Destino e orixe do comercio exterior galego en 2024

O principal destino das exportacións galegas segue a ser Europa, o 82 % do total. Dentro de Europa, a estrutura dos destinos permanece relativamente estable. Mantendo a tendencia dos últimos anos, a maior parte das exportacións galegas van a países da Eurozona (62 % do total) e gañan peso relativo as exportacións a países europeos non comunitarios fronte aos da UE que non forman parte

da Eurozona. Tamén para o conxunto de España, Europa continúa como principal destino das exportacións e, dentro de Europa, sobre todo os países da Eurozona, pero nunhas porcentaxes bastante inferiores ao caso de Galicia (gráfico 6).

O diferente peso relativo dos distintos capítulos arancelarios nas exportacións e nas importacións galegas e españolas, e a evolución do comercio exterior destes capítulos nos últimos anos, explican en boa medida os datos de participación de Galicia no total do comercio exterior de España (cadro 6). Como xa se comentou, a participación de Galicia no total de exportacións de España foi do 8,1 % en 2024. Esa contribución segue sendo maior que a nivel agregado para a Eurozona (9,3 %), que incrementa a diferenza en medio punto porcentual respecto ao ano anterior, e para o resto de países da UE-27 (10,6 %). No caso das importacións, a participación de Galicia, en xeral inferior ás exportacións, é menor para as que teñen orixe en países de Europa que para o total.

Cadro núm. 6

Evolución do comercio exterior en Galicia e España (en millóns de euros)

	Exportacións					Importacións				
	2020	2021	2022	2023	2024*	2020	2021	2022	2023	2024*
Galicia										
Eurozona ¹	13.193,0	14.689,6	18.497,5	18.509,3	19.167,9	8.643,4	9.770,0	11.148,4	7.373,6	6.729,7
Resto UE-27	1.838,5	2.090,7	2.639,8	2.744,4	2.784,4	512,8	596,7	1.012,5	779,8	595,1
Resto de Europa	2.344,9	2.532,5	2.716,7	3.210,1	3.404,0	1.327,0	1.460,2	1.906,8	1.906,1	1.994,9
África	998,8	1.487,5	1.595,3	1.752,2	2.021,4	1.802,4	2.262,5	3.076,4	2.775,8	2.976,0
América	1.226,3	1.765,0	2.034,5	2.226,3	2.181,3	2.112,4	3.286,4	5.035,5	3.563,9	4.402,6
Asia	882,6	1.079,5	1.417,1	1.219,6	1.074,2	2.243,3	2.592,2	4.374,8	4.394,5	3.982,1
Oceanía	273,5	331,4	44,0	44,6	77,8	93,0	97,4	152,0	87,9	137,4
Sen determinar	195,8	233,1	341,1	383,2	309,0	37,5	67,6	165,5	130,5	92,0
Total	20.953,5	24.209,4	29.286,2	30.089,7	31.019,9	16.771,7	20.133,0	26.871,6	21.012,1	20.909,8
España										
Eurozona	140.821,2	170.626,3	213.539,4	209.205,1	206.237,1	121.937,2	147.421,5	174.075,1	175.727,4	175.419,8
Resto UE-27	17.500,5	20.612,3	24.360,7	25.353,6	26.221,8	19.056,7	21.890,1	28.003,7	28.730,4	28.109,5
Resto de Europa	32.872,8	37.419,5	42.479,1	44.794,2	45.695,0	25.741,9	35.608,3	41.097,2	33.653,1	32.733,1
África	15.613,6	18.509,2	21.137,2	20.088,5	21.140,4	19.037,9	28.011,5	42.580,2	33.906,6	34.804,5
América	25.996,3	31.953,5	40.151,1	41.376,7	41.190,3	29.280,8	36.967,5	64.369,4	54.249,4	56.823,7
Asia	24.954,6	28.355,1	32.089,8	29.542,6	30.371,0	58.058,0	71.475,4	103.245,6	91.522,7	91.931,7
Oceanía	1.789,4	1.963,8	2.002,0	2.171,3	2.497,3	633,8	953,8	1.427,4	1.193,9	1.010,7
Sen determinar	4.079,8	5.418,9	11.839,7	11.566,4	11.111,9	3.178,9	3.955,3	4.404,0	4.739,9	3.907,7
Total	263.628,3	314.858,5	387.599,0	384.098,4	384.464,9	276.925,1	346.283,4	459.202,6	423.723,4	424.740,7
%Galicia/España										
Eurozona ¹	9,4	8,6	8,7	8,8	9,3	7,1	6,6	6,4	4,2	3,8
Resto UE-27	10,5	10,1	10,8	10,8	10,6	2,7	2,7	3,6	2,7	2,1
Resto de Europa	7,1	6,8	6,4	7,2	7,4	5,2	4,1	4,6	5,7	6,1
África	6,4	8,0	7,5	8,7	9,6	9,5	8,1	7,2	8,2	8,6
América	4,7	5,5	5,1	5,4	5,3	7,2	8,9	7,8	6,6	7,7
Asia	3,5	3,8	4,4	4,1	3,5	3,9	3,6	4,2	4,8	4,3
Oceanía	15,3	16,9	2,2	2,1	3,1	14,7	10,2	10,6	7,4	13,6
Sen determinar	4,8	4,3	2,9	3,3	2,8	1,2	1,7	3,8	2,8	2,4
Total	7,9	7,7	7,6	7,8	8,1	6,1	5,8	5,9	5,0	4,9

* Datos provisionais.

¹ Ata 2022, EU-Eurozona (d.2015-01 h.2022-12), a partir de 2023 (EU-Eurozona (d.2023-01).

Fonte: DataComex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

Cando o analizamos por países, os principais destinos das exportacións galegas en 2024 contiñúan a ser os mesmos países europeos que nos anos anteriores, con algúns pequenos cambios que alteran a orde, pero non nos primeiros postos do *ranking* (cadro 7). Os catro principais destinos das exportacións son os países da Eurozona: Francia, Portugal, Italia e Alemaña. Os seguintes postos seguen ocupados por dous países europeos: Polonia (do resto da UE) e Reino Unido (do resto de Europa); ambos mostrando un incremento interanual superior ao do total das exportacións, que consolidan estas posicións ao concentrar as exportacións nos principais sectores exportadores de Galicia. Polonia continúa aumentando o seu peso relativo, cunha subida interanual do 4,9 %. As exportacións a este país mantéñense moi vinculadas ás decisións de Inditex; de feito, as pezas de vestir e o calzado acaparan o 77,5 % do total exportado a Polonia, seguidas moi de lonxe polas do sector da automoción (5,7 % do total). Non obstante, é automoción a que concentra as exportacións ao Reino Unido (67,8 % do total en 2024), que volve gañar peso relativo nas exportacións galegas despois da caída sufrida nos anos posteriores ao Brexit. Os cambios que observamos na estrutura das

Cadro núm. 7

Estrutura espacial do comercio exterior de Galicia

Principais países de procedencia e destino dos intercambios

	2022		2023		2024*		TVI (%) 2024*-2023
	Millóns de euros	%	Millóns de euros	%	Millóns de euros	%	
Exportacións							
Francia	5.280,8	18,0	5.298,0	17,6	5.140,9	16,6	-3,0
Portugal	4.153,7	14,2	4.233,1	14,1	4.309,0	13,9	1,8
Italia	2.812,1	9,6	3.021,1	10,0	3.331,0	10,7	10,3
Alemaña	1.777,2	6,1	1.840,4	6,1	1.897,6	6,1	3,1
Polonia	1.477,4	5,0	1.686,3	5,6	1.768,7	5,7	4,9
Reino Unido	1.465,6	5,0	1.443,4	4,8	1.572,9	5,1	9,0
Turquía	585,8	2,0	1.177,8	3,9	1.394,2	4,5	18,4
Marrocos	1.217,6	4,2	1.268,2	4,2	1.335,2	4,3	5,3
Países Baixos	1.607,9	5,5	978,9	3,3	1.254,7	4,0	28,2
Bélxica	1.170,0	4,0	1.224,0	4,1	1.253,8	4,0	2,4
Resto de países	7.738,1	26,4	7.918,4	26,3	7.761,9	25,0	-2,0
Total	29.286,2	100,0	30.089,7	100,0	31.019,9	100,0	3,1
Importacións							
Portugal	2.738,8	10,2	2.635,3	12,5	2.721,7	13,0	3,3
China	2.116,8	7,9	2.587,2	12,3	2.042,1	9,8	-21,1
Estados Unidos	1.937,9	7,2	1.173,8	5,6	1.291,5	6,2	10,0
Marrocos	1.001,9	3,7	1.169,6	5,6	1.274,1	6,1	8,9
Francia	5.105,6	19,0	1.714,8	8,2	1.175,9	5,6	-31,4
México	806,6	3,0	435,2	2,1	1.033,0	4,9	137,4
Turquía	759,8	2,8	709,3	3,4	815,5	3,9	15,0
Alemaña	768,5	2,9	799,1	3,8	804,6	3,8	0,7
Italia	906,3	3,4	857,5	4,1	785,8	3,8	-8,4
Libia	716,2	2,7	495,0	2,4	665,0	3,2	34,3
Resto de países	10.013,2	37,3	8.435,3	40,1	8.300,6	39,7	-1,6
Total	26.871,6	100,0	21.012,1	100,0	20.909,8	100,0	-0,5

* Datos provisionais.

Fonte: DataComex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

exportacións por países danse a partir desta posición. Aínda que as exportacións a Marrocos medraron máis que a media (5,3 %), este país pasa de ser o sétimo a ser o oitavo destino, dado que as exportacións a Turquía creceron en 2024 un 18,4 % (despois de duplicarse o ano anterior), o que contribúe ao incremento no peso da Europa non comunitaria sobre o total. As exportacións galegas a Turquía concéntranse no capítulo de vehículos automóbiles (86,2 % do total exportado a este país). Os Países Baixos, décimos no *ranking* o ano anterior, son novenos, tras unha subida interanual das exportacións a este país do 28,2 %, superando lixeiramente o volume das exportacións a Bélxica.

Podemos dicir que as exportacións de Galicia se van concentrando nestes dez destinos mencionados, case na súa totalidade europeos, que supoñen na actualidade o 75 % do total do exportado (73,7 % o ano anterior). Respecto do resto de áreas xeográficas, aumentaron as exportacións a África, que gaña peso relativo e xa significa o 6,5 % do total en 2024. Se ben é certo que dous terzos das exportacións a África van a Marrocos, o incremento interanual é moi superior para o conxunto do continente (15,4 %) que para Marrocos (5,3 %); o que indica que seguen a diversificarse os destinos. As exportacións a Marrocos baséanse fundamentalmente en fíos e fibras sintéticas (28 % do total), fibras de algodón (9 % do total) e vehículos automóbil (9 % do total).

As exportacións a América mostraron unha diminución interanual dun 2 %, e o seu peso relativo pasou do 7,4 % en 2023 ao 7 % en 2024. Os principais destinos en América son EE. UU. (36,7 % do total que vai a América), que mantivo o volume de exportacións en 2024 respecto ao ano anterior, cun lixeiro incremento interanual de 0,2 % despois de diminuír o ano anterior un 2,9 %; e México (16 % do total), que presentou unha redución interanual en 2024 do 20 %, o que explica a caída nos resultados do continente.

As exportacións a Asia baixaron de novo en 2024, un 11,9 %, deixando o peso relativo do continente no 3,5 % do total das exportacións galegas. Esta diminución vén motivada polo descenso en 2024 das exportacións aos principais países de destino en Asia: China (-6,8 %), Xapón (-10,2 %), Israel (-20,3 %) e Arabia Saudí (-20,3 %).

Europa, moito menos significativo como orixe das importacións que como destino das exportacións, dada a diferente estrutura sectorial de ambos os fluxos, perde en 2024 tres puntos porcentuais no seu peso relativo sobre o total do importado por Galicia, quedando no 44,6 % tras unha caída interanual dun 7,4 % nas importacións que proveñen do continente. Dentro de Europa, perde peso relativo a Eurozona (que pasa do 35 % ao 32 % do total) e, sobre todo, o resto de países da UE-27, cunha redución interanual dun 23,7 % nas importacións con esta orixe. Para o conxunto de España, Europa mantén unha maior relevancia como orixe das importacións (55,6 % do total).

Entre os dez principais socios comerciais de Galicia como orixe das importacións están catro países da Eurozona (Portugal, Francia, Alemaña e Italia), pero ocupando posicións moi diferentes ás que teñen no *ranking* de exportadores (cadro 7) e cun peso tamén distinto: contan polo 26,2 % do total das importacións fronte ao 47,3 % do total das exportacións. Dos catro, só aumentaron en 2024 as importacións con orixe en Portugal (3,3 %), que segue a liderar o *ranking*, crecendo o seu peso relativo no total do importado por Galicia ata o 13 %. Para os outros tres socios diminuíron as importacións, en particular no caso de Francia (-31,4 %), que, despois de ser durante anos o principal socio comercial por importacións, encadea varios períodos de caídas, sobre todo no sector da automoción, e ocupa na actualidade o quinto posto, supoñendo tan só o 8,2 % do total das importacións que fai Galicia.

A posición tan diferente destes países, e do resto dos europeos, respecto das importacións e das exportacións fai que o saldo comercial de Galicia sexa de crecente superávit para a Eurozona, e tamén para Europa. Para o resto de continentes a situación é distinta. Aumenta o saldo negativo con América, despois do incremento nas importacións que proceden dese continente nun 23,5 % en 2024 (e unha caída das exportacións do 2 %). América concentra o 21 % do total das importacións galegas e o principal socio comercial son os EE. UU., que acaparan case o 30 % das importacións que veñen de América e o 6,2 % do total das importacións galegas. Dos EE. UU. importamos fundamentalmente combustibles. O 28 % dos combustibles que compra Galicia procede dos EE. UU. e este capítulo supón o 78,5 % das importacións deste país. Pola contra, as exportacións galegas cara aos EE. UU. están moito máis diversificadas e, en todo caso, son de menor relevancia: 2,6 % do total das de Galicia en 2024. Isto permite concluír que, aínda que a Administración Trump mantivese os aranceis anunciados, os efectos directos para o comercio exterior galego serían pouco importantes. O que non significa que non lle afecte a Galicia a política comercial dos EE. UU.; non só polas consecuencias xeopolíticas e a incerteza xerada, senón porque, ademais dos efectos directos están os indirectos que as medidas proteccionistas poidan provocar nas exportacións e na renda dos nosos socios comerciais. Por outra parte, que non sexa moi relevante para o total das exportacións galegas (só 800 millóns, dos algo máis de 31.000 millóns de euros, se exportan aos EE. UU.), non implica que para algún sector concreto non teña importancia ou mesmo sexa crítico. Un exemplo é o viño, produto para o que nalgún momento se ameazou cun arancel do 200 %. Malia que o sector das bebidas é moi pouco significativo no total das exportacións galegas, se nos centramos no caso do viño (tan só o 0,17 % do total de exportacións galegas de 2024 corresponderon a este produto), o certo é que, do total de exportacións de viño (52 millóns de euros), o 41 % van aos EE. UU. O segundo país en relevancia nas importacións desde América é México (cando era Arxentina o ano anterior). México en 2024 concentra o 23,5 % das importacións procedentes de América e case o 5 % do total galego, despois dun incremento interanual do 137 % nas importacións desde ese país, que se corresponden case exclusivamente con combustibles; e que alcanzaron un volume en 2024 semellante ao das importacións desde EE. UU., acaparando estes dous países o 56 % das importacións galegas de combustibles.

Asia, orixe da que Galicia fai unhas importacións máis diversificadas, supón en 2024 o 19 % das importacións galegas, despois dunha caída interanual do 9,4 %. A posición con este continente segue a ser de déficit, se ben se reduce lixeiramente respecto á do ano anterior. O principal socio no continente é China, que é o segundo país no *ranking* de importacións galegas, concentrando o 9,8 % do total do que importa Galicia, e máis da metade das importacións procedentes de Asia. A diminución interanual das importacións desde China nun 21,1 % explica o resultado para este continente e

mingua o peso relativo deste país nas importacións galegas. Esta baixada explícase pola redución nas importacións que fai Galicia desde China de aparellos e material eléctrico, o principal capítulo, e que caeron un 56 % en 2024, despois dun incremento de máis do 80 % o ano anterior.

No caso de África medran as importacións en 2024 un 7,2 %, e mantense a posición de déficit comercial. A variación nas importacións explícase, fundamentalmente, polo incremento das que veñen de Marrocos, nun 8,9 % en 2024, que é o cuarto país como orixe das importacións, supoñendo o 9 % do total e o 43 % das procedentes de África. As importacións de Marrocos concéntranse en pezas de vestir de punto e non de punto (29 % do total, e cun aumento interanual en 2024 do 20 %); aparatos e material eléctrico (25,5 % do total, cunha subida interanual do 14,4 %); produtos da pesca (18 % do total tras caer un 6 %); e vehículos (14 % do total, cun incremento do 4 % en 2024). Tamén contribúe á alza das importacións desde África o importado de Libia (exclusivamente combustibles), que, despois dun ascenso interanual en 2024 do 34,4 %, entra no grupo dos dez principais socios por importación, significando o 3,2 % do total e o 22 % das importacións do continente africano. Sae desde grupo Países Baixos, despois de que diminuísen as importacións desde ese país nun 22 % en 2025, en particular as de combustibles, un 55 %.

O comercio exterior galego cos principais socios en 2024

Polo lado das exportacións, Francia e Portugal son os maiores destinos para Galicia en 2024, igual que en anos anteriores. Polo lado das importacións, Portugal é a principal orixe, pero Francia, que era primeira ata 2022 e que pasou a terceira en 2023, ocupa a quinta posición en 2024 (cadro 7).

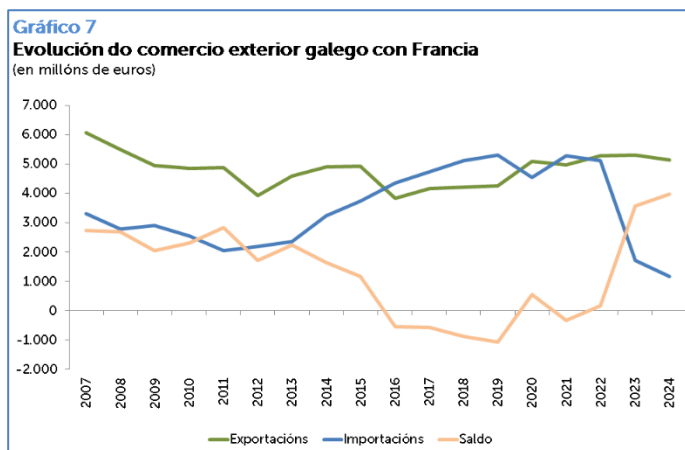
Fronte ao incremento interanual das exportacións galegas en 2024, as exportacións con destino Francia caen un 2,96 %, polo que, a pesar de que este país segue a ser o principal destino das exportacións galegas, o seu peso relativo baixa, desde o 17,6 % en 2023 ao 16,6 % en 2024. Os maiores sectores de exportación a Francia corresponden cos principais no *ranking* das exportacións galegas por sectores. Así, as exportacións seguen concentradas no sector da automoción que, a pesar de diminuír lixeiramente en 2024 (-0,9 %), soben o seu peso relativo ata o 42,8 % do total exportado por Galicia a Francia (41,9 % o ano anterior) debido á caída interanual nas exportacións de pezas de vestir (6,4 %), que é o segundo sector por peso relativo (o 17,5 % das exportacións galegas a Francia corresponden a este sector). Dentro do sector da confección, aumentan as exportacións das pezas de punto e baixan as de non de punto. Para o sector da automoción crece a exportación de turismos (9,3 %), que compensa a redución na de vehículos de traballo (-10,1 % en 2024, consecuencia en boa parte do enorme incremento o ano anterior), e seguen baixando as exportacións de partes e compoñentes, 37,1 % en 2024, que se suma ao descenso en máis do 60 % do ano anterior.

Francia vai perdendo peso no total das exportacións galegas e, de igual modo, nos dos principais sectores exportadores. Con todo, é aínda o maior destino para a automoción, concentrando o 25 % das exportacións do sector, e tamén para o de pezas de vestir. Neste último, a pesar de ser moito máis diversificado en canto a destinos (consecuencia da absoluta internacionalización do principal exportador, Inditex, con presenza en máis de 200 mercados), Francia supón o 14,5 % do que exportou Galicia neste sector en 2024.

As importacións que Galicia fai desde Francia caeron un 31,4 % en 2024, redución que se suma á do 66,4 % o ano anterior, e que sitúa este país no quinto posto no *ranking* de socios comerciais de Galicia por importacións; cando era terceiro en 2023 e primeiro en 2022. Pasan a estar por diante de Francia Estados Unidos e Marrocos, non só polo mal desempeño de Francia senón debido aos incrementos nas importacións con orixe nestes outros socios en 2024. O cambio nos datos para Francia explícase, sobre todo, pola redución nas importacións do sector de automoción (-56,6 % en 2024, que se suma á caída do 77,6 % o ano anterior). Contribúen á perda das importacións de automoción todas as partidas arancelarias do capítulo: a de maior peso, automóviles de turismo, un 64 %, e a de partes e compoñentes un 30,6 % (que se engade á redución nun 94,7 % o ano anterior). Con esa dinámica, o capítulo de automoción, se ben segue sendo o de maior peso no comercio galego con

Francia, tamén polo lado das importacións, pasa a concentrar o 33 % do total que importa Galicia deste país (fronte ao 52,3 % o ano anterior), facendo que Francia supoña o 21,8 % do total que importa Galicia deste capítulo (fronte ao 39,3 % do ano anterior).

O segundo capítulo en relevancia importadora desde Francia continúa a ser o de fundición de ferro e aceiro, que, a pesar de baixar as súas importacións un 2,3 %, gaña peso relativo ata o 16,8 % do total do que importa Galicia de Francia e o 21 % do que importa Galicia deste capítulo.

Coa dinámica mostrada polas exportacións e as importacións, o saldo comercial con Francia experimentou un novo incremento interanual en 2024, do 10,7 %, alcanzando os 3.965 millóns de euros (gráfico 7). A este aumento do superávit con Francia contribúe, ante todo, o sector de automoción, que mellorou o seu saldo un 37 %, como consecuencia da enorme caída que mostraron de novo as importacións. Sendo este sector o principal responsable do superávit comercial galego e, dado o seu peso relativo no comercio galego con Francia, o resultado é que case o 40 % do

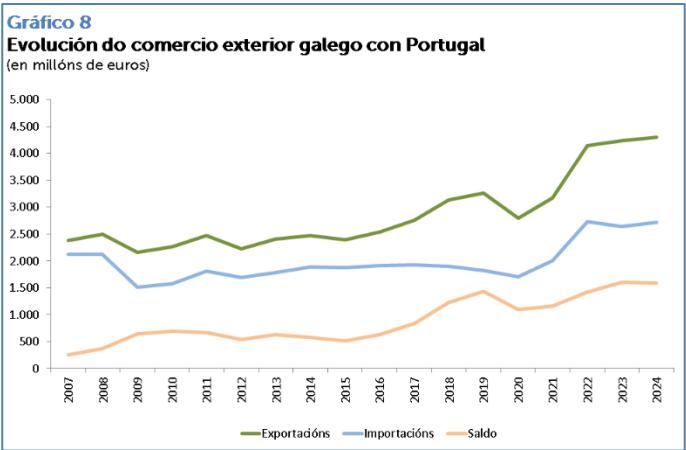
superávit de Galicia corresponde ao superávit con Francia. Pola súa vez, o saldo do sector de pezas de vestir tamén foi positivo (case 900 millóns de euros), pero diminuíu en 2024 un 6,5 % respecto ao do ano anterior pola caída das exportacións.

Portugal mantén a súa posición como segundo socio comercial por exportacións e primeiro por importacións. O incremento interanual das exportacións galegas a este destino en 2024 (1,8 %), menor que para o total das exportacións que fixo Galicia, reduciu lixeiramente o peso deste país ata o 13,9 % do total das exportacións galegas. O aumento das importacións con esa orixe (3,3 %), fronte á lixeira caída no total do importado por Galicia, mellorou o peso relativo de Portugal ata o 13 % do total das importacións galegas.

O principal sector de exportación continúa a ser o de pezas de vestir de punto e non de punto que, conxuntamente, concentra o 15,6 % do total do que Galicia exporta a Portugal; un punto porcentual máis que o ano anterior, tras un incremento interanual do 9 %. Os seguintes capítulos en relevancia, e cunha dinámica exportadora positiva, son o de automoción e o de produtos da pesca, cun peso relativo cada un deles de aproximadamente o 9 % do total que Galicia exporta a Portugal. En cuarta posición están as exportacións de combustibles (capítulo que era segundo o ano anterior), despois de sufrir unha caída interanual dun 27,7 % (que se engade á do ano anterior). En canto ao peso de Portugal no total exportado por Galicia, o 22 % das exportacións que fai Galicia de pesca e o 23 % das de combustibles teñen como destino Portugal. Para os principais capítulos da exportación galega este destino presenta un menor peso: o 10 % das pezas de vestir e o 4,7 % da automoción van a Portugal.

Dentro das exportacións de automoción a Portugal, son as de partes e compoñentes as que posúen un maior peso relativo (44,5 % do total), a pesar de diminuír un 5,2 % en 2024. A dinámica tan negativa das exportacións desta partida arancelaria a Francia, xa comentada, fai que na actualidade se exporte un 40 % máis a Portugal que a Francia; cando en 2022 as exportacións a Portugal eran pouco máis do 30 % das que ían a Francia. As exportacións de automóviles de turismo creceron en 2024 un 26,7 %, e xa equivalen ao 41 % do total. A pesar deste incremento, as exportacións a Portugal de vehículos de turismo só representan o 12 % das que se exportan a Francia.

O sector que concentra unha maior porcentaxe das importacións que fai Galicia desde Portugal é o de automoción, que sobe o seu peso relativo case un punto, ata o 14,6 % tras un incremento interanual do 4,8 %. O segundo é o de pezas de vestir de punto e non de punto, que era primeiro en 2023, e que en 2024 conta conxuntamente polo 13 % do total, un punto menos que o ano anterior, tras unha diminución interanual do 4 %. Ocupa a terceira posición, cun 12 % do total, o de fundición de ferro e aceiro. Para este capítulo, a pesar da redución interanual das importacións con orixe en Portugal (-14,6 %), ese país acapara o 35 % do total das importacións que fai Galicia. Aínda que a certa distancia dos tres primeiros, tamén é relevante o capítulo da pesca, que en 2024 chegou a concentrar o 8 % das importacións que fai Galicia desde Portugal, tras mostrar unha subida interanual do 12 %.

O maior aumento das importacións que das exportacións levou en 2024 a unha lixeira caída do saldo no comercio de Galicia con Portugal, pero mantén o superávit como nos anos anteriores (gráfico 8).

Os fluxos comerciais de Galicia con Portugal seguen a ser moito máis diversificados que os que fai con Francia. No caso de Francia, os tres principais capítulos por exportación (automoción, pezas de vestir e combustibles) concentran o 67,9 % do que Galicia exporta a ese país en 2024 (64,6 % en 2023); e, polo lado das importacións, os tres principais capítulos (automoción, fundición de ferro e aceiro, e pesca) supoñen o 58,8 % das importacións desde Francia en 2024 fronte a un 70 % en 2023. No caso de Portugal, os tres maiores capítulos exportadores (pezas de vestir, automoción e pesca) significan o 34,6 % do exportado a ese país en 2024. Para as importacións, os tres maiores capítulos (automoción, pezas de vestir e fundición de ferro e aceiro) equivalen ao 39,7 % do total.

ción, fundición de ferro e aceiro, e pesca) supoñen o 58,8 % das importacións desde Francia en 2024 fronte a un 70 % en 2023. No caso de Portugal, os tres maiores capítulos exportadores (pezas de vestir, automoción e pesca) significan o 34,6 % do exportado a ese país en 2024. Para as importacións, os tres maiores capítulos (automoción, pezas de vestir e fundición de ferro e aceiro) equivalen ao 39,7 % do total.

As empresas galegas no comercio exterior

A evolución do número de empresas galegas que participan no comercio exterior mantén a tendencia dos últimos anos (cadro 8). En 2024 a cifra volve baixar, malia que con menor intensidade que

nos anos previos (- 6,7 %). Esta caída é moi superior á do número total de empresas, que diminuíu en Galicia un 1,9 %. Porén, as empresas importadoras medran de novo en 2024 (7,1 %), situándose en 18.720, o triplo que as exportadoras.

Cadro núm. 8
Número total de empresas galegas exportadoras e importadoras

	2020	2021	2022	2023	2024
Exportadoras	7.121	9.376	7.626	6.717	6.268
Importadoras	13.696	19.530	16.061	17.473	18.720

Fonte: DataComex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

En canto ao tipo de produtos que se comercian, a estrutura empresarial permanece estable, existindo cinco grupos de produtos que roldan ou superan o millar de empresas exportadoras xa hai anos (cadro 9). O grupo de produtos de caldeiras, maquinaria e material eléctrico é o que maior cantidade de empresas exportadoras acumula, aínda que perde un 3,1 % en 2024 e baixa das 2.000, limiar que superara no ano 2021. O segundo grupo en importancia é o de metais e as súas manufacturas e ferramentas, que en 2024 experimentou un incremento do 7,5 % no número de empresas exportadoras. Materias téxtiles e confección mantense en cifras similares a anos anteriores, mentres que produtos de alimentación continúa coa tendencia decrecente iniciada en 2023, pero máis intensa neste 2024 (-10,5 %). As empresas exportadoras de produtos de plástico, caucho e as súas manufacturas caen en 2024 e baixan do millar (2,4 %). O maior incremento relativo dáse no grupo dos instrumentos de precisión, cun crecemento do 21 %, con 43 novas empresas exportadoras.

Cadro núm. 9

Número de empresas galegas exportadoras e importadoras por grupos arancelarios

Capítulos	Grupos	Produtos	2022	2023	2024	TVI (%) 2024/2023
Exportacións						
01/05	I	Animais, peixes e moluscos, leite e ovos	687	672	662	-1,5
06/14	II	Vexetais, froitos, café e sementes	275	276	291	5,4
15	III	Graxas e aceites vexetais e animais	71	69	65	-5,8
16/24	IV	Produtos de alimentación	1.342	1.290	1.155	-10,5
25/27	V	Minerais e combustibles minerais	258	249	262	5,2
28/38	VI	Produtos químicos	940	934	962	3,0
39/40	VII	Plástico, caucho e as súas manufacturas	997	1.014	990	-2,4
41/43	VIII	Peles, coiros e as súas manufacturas	253	217	217	0,0
44/46	IX	Madeira e as súas manufacturas	371	364	363	-0,3
47/49	X	Pastas papeleiras, papel e edición	546	501	476	-5,0
50/63	XI	Materias téxtiles e confección	1.532	1.334	1.367	2,5
64/67	XII	Calzado, paraugas e sombreiros	320	292	298	2,1
68/70	XIII	Produtos da pedra, cemento, cerámica e vidro	533	551	561	1,8
71	XIV	Xoiería	93	89	75	-15,7
72/83	XV	Metais e as súas manufacturas, ferramentas	1.722	1.699	1.826	7,5
84/85	XVI	Caldeiras, maquinaria e material eléctrico	2.150	2.023	1.960	-3,1
86/89	XVII	Material de transporte	932	754	708	-6,1
90/92	XVIII	Instrumentos de precisión e relojería	470	424	513	21,0
93	XIX	Armas	8	11	8	-27,3
94/96	XX	Mobiliario, artigos de recreo e varios	769	746	746	0,0
97	XXI	Obxectos de arte e non clasificados	50	41	45	9,8
98-99		Non clasificados	2.768	2.454	2.452	-0,1
Importacións						
01/05	I	Animais, peixes e moluscos, leite e ovos	643	638	667	4,5
06/14	II	Vexetais, froitos, café e sementes	423	443	465	5,0
15	III	Graxas e aceites vexetais e animais	73	66	70	6,1
16/24	IV	Produtos de alimentación	658	703	807	14,8
25/27	V	Minerais e combustibles minerais	364	369	393	6,5
28/38	VI	Produtos químicos	2.112	2.343	2.388	1,9
39/40	VII	Plástico, caucho e as súas manufacturas	2.495	2.670	2.729	2,2
41/43	VIII	Peles, coiros e as súas manufacturas	757	799	909	13,8
44/46	IX	Madeira e as súas manufacturas	529	559	531	-5,0
47/49	X	Pastas papeleiras, papel e edición	1.358	1.403	1.510	7,6
50/63	XI	Materias téxtiles e confección	4.122	4.342	4.798	10,5
64/67	XII	Calzado, paraugas e sombreiros	1.260	1.156	1.350	16,8
68/70	XIII	Produtos da pedra, cemento, cerámica e vidro	969	1.063	1.039	-2,3
71	XIV	Xoiería	552	575	564	-1,9
72/83	XV	Metais e as súas manufacturas, ferramentas	3.766	4.043	4.056	0,3
84/85	XVI	Caldeiras, maquinaria e material eléctrico	6.574	7.113	7.275	2,3
86/89	XVII	Material de transporte	2.192	2.214	2.504	13,1
90/92	XVIII	Instrumentos de precisión e relojería	2.003	2.307	2.456	6,5
93	XIX	Armas	37	47	42	-10,6
94/96	XX	Mobiliario, artigos de recreo e varios	2.261	2.501	2.631	5,2
97	XXI	Obxectos de arte e non clasificados	121	130	175	34,6
98-99		Non clasificados	3.438	3.893	4.224	8,5

Fonte: DataComex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

No relativo ás importacións, a evolución global é positiva e só os grupos XIII, XIV e XIX perden empresas importadoras, sendo en todos os casos a caída dun pequeno número en termos absolutos. Destaca a evolución positiva tanto en termos absolutos como relativos dos grupos de produtos de alimentación; peles, coiros e as súas manufacturas; materias téxtiles e confección; e calzado, paraugas e sombreiros, todos eles con crecementos na cantidade de empresas de dous díxitos en termos porcentuais e de máis dun cento de empresas novas. Os tres grupos arancelarios que máis destacan son caldeiras, maquinaria e material eléctrico, con 7.275 importadoras (17,5 %); materias téxtiles e confección, con case 4.800 (11,5 %); e Metais e as súas manufacturas, ferramentas que supera as 4.050 (9,8 %). Tamén manteñen unha importancia salientable os grupos de produtos químicos,

plásticos, transporte, instrumentos de precisión e mobiliario; pois todos eles pasan das 2.000 empresas importadoras e, xunto cos anteriores, acumulan o 69 % do total de empresas importadoras en Galicia.

O comercio exterior galego por provincias en 2024

As provincias da Coruña e Pontevedra incrementan en 2024 as súas exportacións en 3,4 % e 3,8 %, respectivamente. Tras esta evolución, Pontevedra lidera un ano máis as exportacións galegas (49,3 % do total) e A Coruña tamén ve incrementada a súa participación, ata o 44,9 % do total galego (cadro 10). Ourense e Lugo diminúen un ano máis o seu peso relativo, ata o 4 % e o 1,9 %, respectivamente,

non só polo crecemento das principais provincias exportadoras, senón pola caída das súas propias exportacións (Lugo un 8,8 % e Ourense un 3,2 %).

Cadro núm. 10
Distribución do comercio exterior de Galicia por provincias

	2022		2023		2024	
	Millóns de euros	%	Millóns de euros	%	Millóns de euros	%
Exportacións						
A Coruña	14.197,6	48,5	13.466,0	44,8	13.926,6	44,9
Lugo	757,3	2,6	643,3	2,1	586,4	1,9
Pontevedra	13.088,8	44,7	14.713,5	48,9	15.280,3	49,3
Ourense	1.242,5	4,2	1.266,9	4,2	1.226,6	4,0
Galicia	29.286,2	100,0	30.089,7	100,0	31.019,9	100,0
Importacións						
A Coruña	13.263,0	49,4	10.082,9	48,0	11.142,2	53,3
Lugo	782,7	2,9	596,9	2,8	618,7	3,0
Pontevedra	11.953,2	44,5	9.490,8	45,2	8.257,7	39,5
Ourense	872,8	3,2	841,5	4,0	891,2	4,3
Galicia	26.871,6	100,0	21.012,1	100,0	20.909,8	100,0

Datos 2022 e 2023 definitivos, 2024 provisionais.
Fonte: DataComex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

As importacións subiron en todas as provincias salvo en Pontevedra, consecuencia da redución nas importacións do sector de automoción, moi concentrado aquí. Sendo así, o saldo comercial de Pontevedra, a de maior superávit de Galicia, medra un ano máis. A Coruña e Ourense, aínda que cunha menor contribución ao superávit galego, tamén presentan un saldo comercial positivo en 2024, sendo

Lugo a única que mostra déficit comercial. Para as distintas provincias, a evolución dos fluxos de comercio explícanse, como é de esperar, pola especialización comercial de cada unha, en particular, en relación cos principais sectores do comercio exterior galego.

En Pontevedra concéntranse os fluxos comerciais de dous dos principais sectores no *ranking* exportador e importador galego: vehículos automóbiles, e pescados, crustáceos e moluscos. No caso dos produtos da pesca, Pontevedra supón o 79,9 % das exportacións e o 77,6 % das importacións galegas. Para a automoción o peso de Pontevedra é aínda maior, dada a presenza de Stellantis: 98,3 % das exportacións e 89,1 % das importacións. Será, por tanto, a evolución xa vista destes sectores a que explique os resultados da provincia. En 2024, o 56,7 % das exportacións corresponde a automoción e o 9,5 % a pesca. As importacións están máis diversificadas, concentrando a pesca o 23,2 % do total da provincia e a automoción o 19,3 %. En resumo, o incremento nas exportacións e a diminución das importacións do capítulo de automoción explican a dinámica comercial de Pontevedra.

As exportacións da Coruña concéntranse en pezas de vestir de punto e non de punto, representando o 44 % do total da provincia. Coa presenza de Inditex, A Coruña absorbe o 97,3 % das exportacións galegas e o 91,2 % das importacións de pezas de vestir. O segundo capítulo, a moita distancia, é o de combustibles. Tras as caídas dos dous últimos anos, este capítulo supón só o 8 % do total das exportacións da provincia, pero é o que lidera as importacións (32 % do total de importacións). A Coruña concentra o 98,5 % das importacións galegas de combustibles e o 77,2 % das exportacións. O segundo capítulo no *ranking* importador da provincia é o de pezas de vestir, que supón o 20,7 % do total das importacións da Coruña.

As exportacións de Ourense seguen encabezadas en 2024 polas manufacturas de pedra (20 % do total), malia que sufriron unha caída interanual dun 7,9 %, o que explica a redución nas exportacións da provincia. O segundo capítulo en relevancia exportadora é o de graxas, aceite animal ou vexetal. Deste capítulo, o que exporta Ourense é aceite de oliva e de xirasol, que, tras un incremento interanual do 28,2 %, acapara o 12,8 % do total de exportacións da provincia. As exportacións destes produtos están moi concentradas en Ourense: para o capítulo de pedra, Ourense supón algo máis do 64

% das exportacións galegas, e para os aceites de oliva e xirasol o 100 %; pero estes son capítulos con pouca relevancia no *ranking* exportador galego (o da pedra significa o 1,2 % do total e o de graxas o 0,6 %). O principal sector en importacións é o de aceites de oliva e xirasol, que, tras un crecemento interanual do 17,3 %, equivalen ao 22,5 % das importacións da provincia. O segundo capítulo (co 8,7 %) é o de fundición de ferro e aceiro.

Lugo é, ao igual que o ano anterior, a provincia onde máis baixan as exportacións. Os tres principais capítulos no *ranking* exportador mostran unha diminución interanual. A maior caída (21,4 %, que se suma á do ano anterior de máis do 40 %) é para o principal sector exportador, o de óxido de aluminio (coridón artificial), no que se concentran na actualidade o 20,7 % do total das exportación da provincia e a totalidade das exportacións que fai Galicia deste produto. Tamén baixan, aínda que en menor medida, as exportacións de madeira, que supoñen o 18,7 % das exportacións da provincia. Lugo exporta o 17,3 % do total das exportacións galegas de madeira (sendo a maior exportadora deste produto A Coruña, cun 64 % do total). O terceiro capítulo en relevancia exportadora é o do leite e derivados, que conta polo 18 % do total da provincia. Polo lado das importacións, as da provincia están moi diversificadas; só o capítulo de minerais, que na súa totalidade se corresponde con minerais de aluminio, pasa dos 100 millóns de euros. Estas importacións, que son a totalidade que realiza Galicia para esta partida arancelaria, representan o 17 % das de Lugo, despois dun incremento interanual do 21,3 % (en parte, como consecuencia da enorme caída experimentada o ano anterior).

O investimento estranxeiro directo (IED)

Tendencias globais e perspectivas do IED

O investimento estranxeiro directo (IED) mundial descendeu en 2023 case un 2 %, ata os 1.332 miles de millóns de dólares (cadro 11), confirmándose así as perspectivas negativas que se tiñan en 2022. Segundo o informe da UNCTAD para 2024, a caída superaría o 10 % por segundo ano consecutivo de excluírse as grandes oscilacións dos fluxos de investimento dunhas poucas economías europeas que actúan como conduto.⁶ Ese descenso débese ao aumento das tensións comerciais e xeopolíticas nun contexto de desaceleración da economía mundial, que xera máis incerteza e volatilidade nos mercados; aspectos que xa foron comentados anteriormente neste capítulo e noutros capítulos deste informe.

A cantidade de operacións internacionais de financiamento de proxectos, importante para o investimento en infraestruturas, baixou un 26 % e o valor das fusións e adquisicións transfronteirizas, que afecta principalmente as economías desenvolvidas, caeron un 46 %. O informe da UNCTAD (2024) atribúe este comportamento ao endurecemento das condicións financeiras, a un maior escrutinio normativo e á volatilidade dos mercados financeiros. Este comportamento leva asociada unha redución do 10 % no investimento en sectores vinculados aos Obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS), que afectaron en maior medida ao sector da auga e o saneamento (-17 %). En conxunto, os sectores relacionados cos ODS rexistraron menos proxectos financiados internacionalmente en 2023 que en 2015, cando se adoptaron os obxectivos (UNCTAD, 2024).

O descenso mundial do IED en 2023 débese á importante contracción de fluxos de IED cara aos países en desenvolvemento, que caeron un 7 %, ata 867.000 millóns de dólares (cadro 11), especialmente cara a Asia (-8 %). Pola contra, os fluxos cara aos países desenvolvidos víronse fortemente afectados polas transaccións financeiras das empresas multinacionais; en parte debido aos esforzos por implantar unha taxa impositiva mínima mundial sobre os beneficios destas corporacións (UNCTAD, 2024), o que incrementou o IED entrante nun 9 % respecto ao ano anterior. Porén, malia a evolución

⁶ As economías de tránsito ou conduto son aquelas que serven como plataformas de intermediación nos investimentos grazas, sobre todo, aos seus réximes fiscais.

Cadro núm. 11

Evolución do investimento directo estranxeiro (IED) no mundo

	Entradas				Saídas			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Miles de millóns de dólares								
Economías desenvolvidas	338	732	426	464	396	1.376	1.023	1.059
Economías en desenvolvemento	647	890	930	867	383	506	552	491
Total mundial	985	1.622	1.356	1.332	780	1.882	1.575	1.551
Porcentaxes								
Economías desenvolvidas	34,3	45,1	31,4	34,9	50,8	73,1	65,0	68,3
Economías en desenvolvemento	65,7	54,9	68,6	65,1	49,2	26,9	35,0	31,7

Fonte: UNCTAD, *World Investment Report 2024*.

negativa, o peso relativo do IED entrante nos países en vías de desenvolvemento segue sendo maioritario, un 65 % en 2023.

A pesar da desfavorable evolución global, o anuncio de proxectos de investimento de nova planta medrou un 2 %, concentrándose no sector manufactureiro, rompendo a tendencia de declive gradual do sector observada no último decenio. Ademais, o crecemento focalizouse nos países en vías de desenvolvemento, onde o número de proxectos aumentou un 15 %. Pola contra, nos países desenvolvidos, os anuncios de novos proxectos diminuíron un 6 %.

A nivel individual, os países que ocupan os chanzos máis altos na entrada de IED non varían. Estados Unidos segue a ser líder, pero vendo reducida de novo a entrada de IED (-6,3 %), seguido polas grandes economías asiáticas, dentro das cales China sofre tamén un descenso significativo (-14 %) aínda que mantendo a segunda posición. Malia que en termos absolutos se sitúan a moita distancia dos anteriores, cómpre salientar o ascenso de Alemaña, desde a posición 17 á 7, e o de Emiratos Árabes Unidos, da 21 á 11, sendo ademais o segundo país con maior número de proxectos *greenfield* tras Estados Unidos.

Os fluxos de saída de IED descenderon durante 2023 un 1,5 % (cadro 11), situándose en 1.551 miles de millóns de dólares. Ao igual que co IED entrante, os fluxos de saída do IED medran nas economías desenvolvidas (3,5 %) e caen nos países en desenvolvemento (-11 %). Así, o peso relativo variou algo máis de tres puntos porcentuais a favor das economías desenvolvidas que representan actualmente máis do 68 % da emisión de IED.

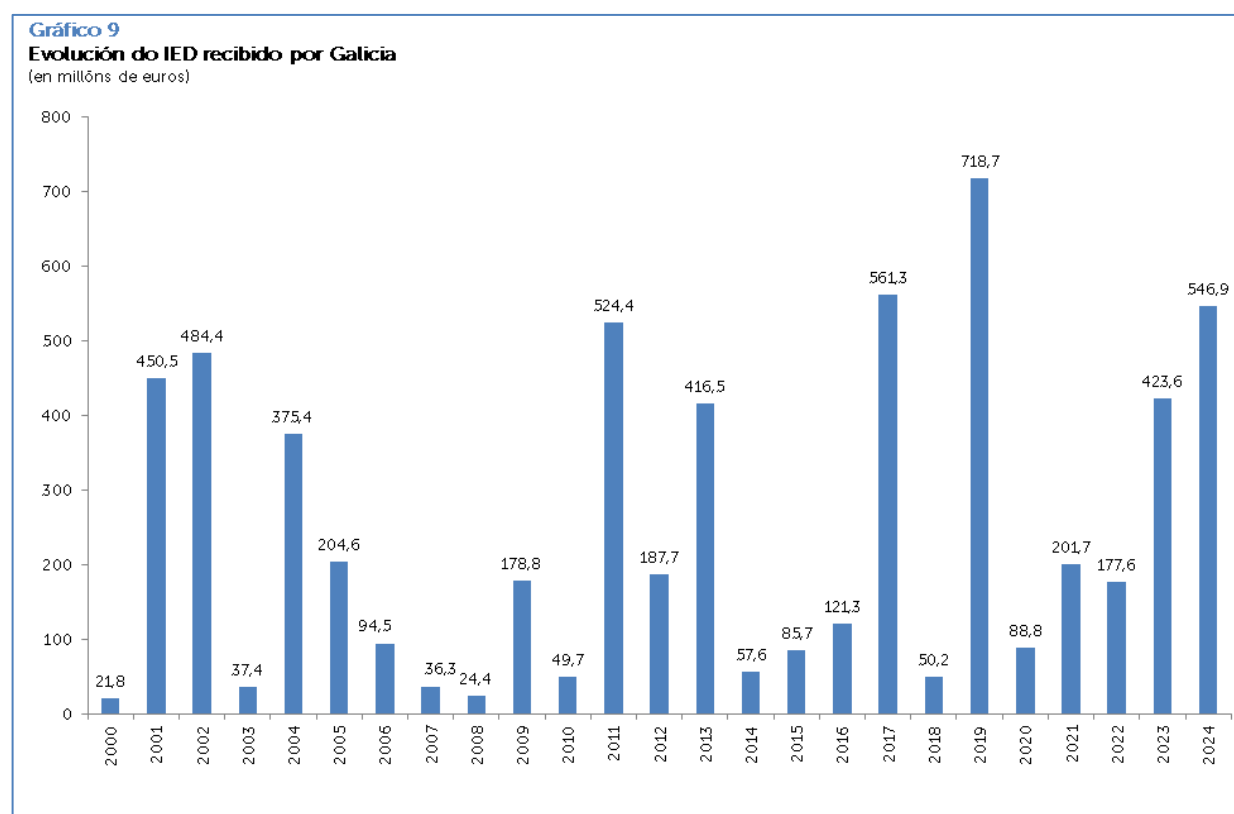
Dentro dos países desenvolvidos o maior crecemento dáse no grupo de países europeos que non pertencen á Unión Europea, que máis que triplican a saída de IED en 2023. Rusia e, sobre todo, Suíza lideran este comportamento. Chama a atención o caso suízo, pois pasa de saídas de IED negativas desde 2019 a unha saída de máis de 100 mil millóns de dólares en 2023. O IED saínte da Unión Europea tamén aumenta (7,6 %) e Alemaña, a pesar da redución do 30 % no envío de IED, mantense como o principal emisor. Tanto Estados Unidos como Xapón incrementaron a saída de IED (10 % e 13 % respectivamente), o que os sitúa como primeira e segunda potencia mundial. En terceiro lugar a nivel mundial aparece Suíza, e Alemaña perde posicións, pasando do cuarto ao sexto lugar. Das economías en desenvolvemento, a rexión que maior redución experimentou foi África, que pasa de emitir máis de 9,2 mil millóns de dólares a só 61 millóns. Esta redución está concentrada nunha serie de economías concretas, sendo as dúas máis afectadas Kenya e, en particular, a República de Suráfrica, que pasa de emitir 2,6 mil millóns de dólares a ter unha emisión negativa cunha cifra similar. As economías asiáticas tamén diminúen a súa emisión (-6,4 %); dentro das cales China, a pesar de baixar o envío de IED un 9 %, mantense como terceiro país con maiores investimentos no estranxeiro, e a rexión segue a acumular máis dunha cuarta parte do total mundial.

A contorna mundial para o investimento internacional seguiu sendo difícil en 2024. A desaceleración do ritmo de crecemento, as tendencias de fractura económica, as tensións xeopolíticas, as tensións comerciais e a incerteza xeradas pola escalada proteccionista, as políticas industriais e a diversificación da cadea de subministración están cambiando os padróns de IED, facendo que algunhas multinacionais opten por enfoques máis cautelosos no relativo á súa expansión internacional

(UNCTAD, 2024). Porén, os beneficios que obteñen as empresas multinacionais seguen a ser elevados, o cal, xunto coas mellores condicións de financiamento e co incremento dos anuncios de proxectos de nova planta en 2023 producirán un efecto positivo sobre o IED. Considerando todo no seu conxunto, a UNCTAD prevé que se poida producir un crecemento moderado do IED mundial en 2024.

O IED recibido por Galicia

Os fluxos de entrada de IED mantiveron o seu padrón de comportamento habitual. En Galicia, o IED recibido en 2024 foi de 547 millóns de euros, un 29 % superior ao de 2023, mostrando a volatilidade habitual que vén dada pola existencia ou non de operacións de investimento de grande envergadura (gráfico 9). Como novidade para os datos de 2024, nas estatísticas oficiais de investimento estranxeiro en España do Ministerio de Industria, Comercio e Empresa pode desagregarse por provincia e por tipo de investimento. Do total de IED entrante en Galicia en 2024, o 93 % foi investimento en capital/patrimonio e o restante foi financiamento intragrupo. A nivel provincial, o 80 % do IED recibido tivo como destino a Lugo (437,5 millóns de euros), integramente en operacións do primeiro tipo.

A nivel nacional, o IED entrante descendeu lixeiramente, sendo un 2 % inferior que en 2023 (cadro 12) e situándose nuns 40 mil millóns de euros. No conxunto do Estado, o peso do IED recibido por Galicia, aínda que medra algo en 2024, é mínimo e o investimento concéntrase en Madrid ao igual que nos anos anteriores. A Comunidade de Madrid en 2024 rompe coa senda de perda de peso relativo, acumulando en 2024 case o 69 % do total e recibindo un 7,3 % máis que en 2023. En segundo lugar atópase Cataluña, cun incremento do 1,5 % en fondos recibidos e que representa preto do 13 % do total. O resto de rexións están por debaixo do 3 % do total de IED recibido, malia que con fortes variacións tanto positivas como negativas derivadas da gran volatilidade ligada á existencia ou non de operacións de investimento de grande envergadura. Porén, cómpre recordar que a concentración

Cadro núm. 12
Distribución territorial do investimento estranxeiro bruto en España

	2023		2024		TVI (%) 2023/2024
	Millóns de euros	%	Millóns de euros	%	
Andalucía	597,44	1,46	837,06	2,09	40,11
Aragón	263,29	0,65	911,99	2,28	246,38
Cantabria	2,08	0,01	1,29	0,00	-37,89
Castela e León	1.380,90	3,38	208,51	0,52	-84,90
Castela-A Mancha	337,40	0,83	249,74	0,62	-25,98
Cataluña	5.058,34	12,39	5.135,91	12,82	1,53
Madrid	25.641,04	62,83	27.504,61	68,68	7,27
C. Valenciana	3.443,28	8,44	1.105,45	2,76	-67,90
Extremadura	107,03	0,26	3,27	0,01	-96,95
Galicia	423,59	1,04	546,90	1,37	29,11
Baleares	485,68	1,19	708,61	1,77	45,90
Canarias	261,30	0,64	137,46	0,34	-47,39
A Ríoxa	0,90	0,00	16,25	0,04	1.712,70
Navarra	6,50	0,02	419,55	1,05	6.353,16
País Vasco	1.561,45	3,83	1.068,79	2,67	-31,55
Asturias	528,46	1,29	837,30	2,09	58,44
Murcia	475,77	1,17	354,35	0,88	-25,52
Ceuta e Melilla	2,85	0,01	0,25	0,00	-91,15
Non clasificable	235,78	0,58			-100,00
Total	40.813,06	100,00	40.047,28	100,00	-1,88

Datos provisionais.
Fonte: DataInVex. Ministerio de Industria, Comercio e Empresa.

Cadro núm. 13
Distribución territorial do investimento estranxeiro bruto
(ETVE e non ETVE) en España. Ano 2024

	Non ETVE		ETVE	
	Millóns de euros	%	Millóns de euros	%
Andalucía	837,06	2,27		
Aragón	911,99	2,48		
Cantabria	1,29	0,00		
Castela e León	208,51	0,57		
Castela-A Mancha	249,74	0,68		
Cataluña	4.922,87	13,37	213,04	6,59
Madrid	24.704,75	67,11	2.799,86	86,58
C. Valenciana	1.105,45	3,00	0,00	0,00
Extremadura	3,27	0,01		
Galicia	546,90	1,49		
Baleares	708,61	1,92		
Canarias	135,52	0,37	1,93	0,06
A Ríoxa	16,25	0,04		
Navarra	419,55	1,14		
País Vasco	1.068,79	2,90		
Asturias	618,19	1,68	219,10	6,78
Murcia	354,35	0,96		
Ceuta e Melilla	0,25	0,00		
Total	36.813,34	100,00	3.233,94	100,00

Datos provisionais.
Fonte: DataInVex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

ros, e foi dirixido na súa gran maioría cara a sociedades non cotizadas⁸ (95,2 %), segundo o último *Boletín de Inversiones Exteriores* da Dirección Xeral de Comercio Internacional e Investimentos (marzo de 2025). Pola súa vez, do total de IED produtivo recibido, un 83,7 % é investimento en capital/patrimonio e, dentro deste, as sociedades non cotizadas foron receptoras do 94,3 %.

A distribución rexional do IED produtivo entrante amosa unha maior concentración, acumulando o 67 % a Comunidade de Madrid, case 12 puntos porcentuais máis que en 2023. Cataluña perde algo

se debe en parte ao denominado “efecto sede”, xa que os fondos se declaran na comunidade onde se atopa a sede social da empresa receptora, á marxe do destino real da mesma.

En relación á tipoloxía de investimento, do total de IED entrante en España en 2024 o 84,4 % foi investimento en capital/patrimonio e o restante foi financiamento intra-grupo. Na maioría dos casos o IED é total ou case integramente para este tipo de operacións. O maior peso dos investimentos de financiamento intragrupo danse en Madrid e Valencia, cun 19,5 % e 18,5 % respectivamente.

Diferenciando o IED rexistrado por tipo de operacións, en 2024 as operacións non produtivas (ETVE⁷) perderon importancia e o seu importe é aproximadamente un terzo do que era en 2023, representando na actualidade o 8 % do total do IED recibido. Esta caída débese a que Castela e León pasa de percibir 1.273 millóns de euros en 2023 a cero, e o que tiña como destino Madrid redúcese case un 67 %. Malia todo, como se aprecia no cadro 13, o IED realizado por ETVE acumúlase maioritariamente na Comunidade de Madrid, que rolda os 2.800 millóns de euros e representa o 86,6 % do total recibido por España. En Galicia, como na maioría das comunidades autónomas, a totalidade da IED recibida corresponde a operacións que non son ETVE.

No relativo ao investimento produtivo recibido por España, non ETVE, a evolución é positiva, incrementándose en 2024 un 18,9 %, superando os 36.800 millóns de eu-

⁷ ETVE: entidades de tenencia de valores estranxeiros. Sociedades instrumentais cun réxime fiscal especial debido á exención das ganancias obtidas por dividendos e plusvalías logradas pola transmisión de accións en sociedades estranxeiras. O investimento deste tipo non ten efectos reais sobre as economías receptoras, pois fundamentalmente efectúase por parte de *holdings* internacionais por razóns fiscais.

⁸ O investimento en sociedades cotizadas só se rexistra se é igual ou superior ao 10 %.

de representación, situándose arredor do 13 %, e a Comunidade Valenciana pasa de representar o 11 % en 2023 a tan só un 3 % actualmente.

Dentro dos investimentos produtivos é relevante diferenciar investimentos de nova achega e investimentos de adquisición, pois teñen distintas implicacións na economía receptora. Segundo o último *Boletín de Inversiones Exteriores* da Dirección Xeral de Comercio Internacional e Investimentos (marzo de 2025), en 2024 as operacións de nova achega foron o 80,5 % do total (máis de 29.650 millóns de euros); das cales, o 80 % foron en capital ou patrimonio. Porén, dentro desas novas contribucións, a maioría foron ampliacións de capital para reducir débeda ou recapitalización para sanear balances (53,2 % do total do IED produtivo). Os investimentos que implican novas instalacións (*greenfield*) ou ampliación das existentes (*brownfield*) e, por tanto, contratación de novos empregados, ascendeu ao 27,4 % do total do IED produtivo; isto é, arredor de 10.000 millóns de euros. Dentro destas dúas modalidades, a de maior relevancia son as ampliacións, que representan o 18,8 % do total do IED bruto recibido e se aproximan aos 7.000 millóns de euros.

A distribución sectorial do investimento produtivo bruto recibido por Galicia e España ten un comportamento moi diferente, como pode observarse no cadro 14. A nivel nacional a distribución sectorial está máis concentrada que en anos anteriores, recaendo o 63,8 % dos fondos recibidos no sector servizos e o 28,8 % na industria. A nivel galego, onde xa existía unha maior concentración, esta volveuse incrementar en 2024, onde o sector industrial percibe o 83 % do IED entrante fronte ao 16 % dos servizos e tan só o 0,34 % do sector primario. Case a totalidade dos fondos industrias diríxense á industria manufacturera galega, de forma máis concreta, á industria metalúrxica de produción de

aluminio radicada na provincia de Lugo (Alcoa). En España, o sector industrial perde moito peso en 2024, sendo os maiores receptores a industria manufacturera e subministracións, achegándose cada unha delas ao 14 % do total. Dentro do sector servizos, a nivel nacional son a información e comunicacións as que captan a maior parte do investimento, con case unha cuarta parte do total. Outros sectores que destacan a nivel nacional, aínda que con cifras máis modestas, son as actividades inmobiliarias e a construción (ambas cun 7,1 % do total); e as actividades profesionais, científicas e técnicas, que representan 6,8 %. En Galicia, de forma similar ao conxunto nacional, as actividades financeiras e de seguros (4,2 %), información e comunicacións (4,1 %), e as actividades profesionais, científicas e técnicas (7,2 %) serían os seguintes sectores en importancia relativa. No nacional, Galicia mantén o seu peso relativo, que actualmente ascende ao 1,5 %. A nivel sectorial, Galicia destaca como receptor de fondos industriais manufactureros, co 9 % do total.

Desde un punto de vista xeográfico, tomando como referencia a orixe última, é dicir, aquela na que reside o titular último

Cadro núm. 14

Distribución sectorial do investimento estranxeiro bruto (non ETVE) en 2024

Sectores	Galicia		España		%
	Miles de euros	%	Miles de euros	%	
Agricultura, gandería, selvicultura e pesca	1.856	0,3	109.530	0,3	1,7
Industrias extractivas			375.053	1,0	
Industria manufacturera	452.061	82,7	5.005.597	13,6	9,0
Subministración de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado	3.300	0,6	5.060.695	13,7	0,1
Subministración de auga, actividades de saneamento, xestión de residuos e descontaminación			178.307	0,5	
Construción	485	0,1	2.611.783	7,1	0,0
Comercio por xunto e polo miúdo; reparación de vehículos de motor e motocicletas	1.314	0,2	1.591.116	4,3	0,1
Transporte e almacenamento			923.806	2,5	
Hostalería	187	0,0	1.342.635	3,6	0,0
Información e comunicacións	22.841	4,2	8.961.807	24,3	0,3
Actividades financeiras e de seguros	23.000	4,2	2.602.906	7,1	0,9
Actividades inmobiliarias	1.476	0,3	1.923.750	5,2	0,1
Actividades profesionais, científicas e técnicas	39.361	7,2	2.506.340	6,8	1,6
Actividades administrativas e servizos auxiliares	1.009	0,2	725.884	2,0	0,1
Administración pública e defensa; Seguridade Social obrigatoria					
Educación			1.574.817	4,3	
Actividades sanitarias e de servizos sociais			467.232	1,3	
Actividades artísticas, recreativas e de entretemento	3	0,0	848.611	2,3	0,0
Outros servizos	3	0,0	3.468	0,0	0,1
Actividades dos fogares como empregadores de persoal doméstico; actividades dos fogares como produtores de bens e servizos para uso propio					
Actividades de organizacións e organismos extraterritoriais					
Total	546.896	100,0	36.813.337	100,0	1,5

Datos provisionais.
Fonte: DataInVex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

Cadro núm. 15

Procedencia do investimento estranxeiro bruto en Galicia e España (non ETVE)

Área de procedencia	Galicia		España		% Galicia/ España
	Miles de euros	%	Miles de euros	%	
2023					
UE-27	326.183	77,0	11.725.078	37,9	2,78
Resto de Europa	26.936	6,4	5.710.277	18,4	0,47
América do Norte	15.244	3,6	8.860.881	28,6	0,17
América Latina	4.239	1,0	1.453.843	4,7	0,29
Resto de América	33.870	8,0	132.660	0,4	25,53
Asia e Oceanía	17.113	4,0	2.974.440	9,6	0,58
África	0	0,0	102.880	0,3	0,00
Total	423.586	100,0	30.960.059	100,0	1,37
2024					
UE-27	47.254	8,6	11.622.934	31,6	0,41
Resto de Europa	423	0,1	14.880.848	40,4	0,00
América do Norte	495.533	90,6	6.595.991	17,9	7,51
América Latina	1.364	0,2	1.411.507	3,8	0,10
Resto de América	1.853	0,3	42.162	0,1	4,39
Asia e Oceanía	468	0,1	2.196.156	6,0	0,02
África	2	0,0	53.741	0,1	0,00
Total	546.896	100,0	36.803.338	100,0	1,49

Datos provisionais.

Fonte: DataInvox. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

do investimento⁹, os países europeos seguen sendo os principais emisores de IED entrante en España (72 %), que ademais incrementaron a súa importancia absoluta e relativa de forma substancial respecto a 2023 (15,7 puntos porcentuais). A nivel nacional, desde o inicio da pandemia a procedencia do IED concentrouse cada vez máis nos países europeos, sobre todo da Unión Europea, aínda que en 2024 a Unión Europea perde peso fronte ao resto de Europa (cadro 15), así como todas as demais áreas xeográficas. Porén, a nivel galego, a distribución territorial vese fortemente afectada por operacións de grande envergadura como neste 2024, onde o 90,6 % proceden de América do Norte, orixe dos fondos recibidos por Alcoa. De forma máis

detallada, no relativo ao país último do que procede o fluxo de investimento produtivo (cadro 16), pode observarse que en 2024 Galicia recibe fondos de 31 países, pero a orixe está moi concentrada

Cadro núm. 16

Orixe última do investimento estranxeiro bruto (non ETVE) en 2024

Galicia			España		
País ou territorio	Miles de euros	%	País ou territorio	Miles de euros	%
Estados Unidos	493.668,7	90,27	Reino Unido	12.266.545,9	33,32
Francia	11.008,7	2,01	Estados Unidos	6.157.543,2	16,73
España	10.183,7	1,86	Francia	2.391.530,3	6,50
Dinamarca	9.546,4	1,75	Alemaña	2.098.068,8	5,70
Países Baixos	6.353,0	1,16	España	1.810.743,0	4,92
Italia	6.000,0	1,10	Noruega	1.654.142,4	4,49
Chipre	2.000,0	0,37	Países Baixos	1.455.283,5	3,95
Canadá	1.864,0	0,34	Suecia	1.355.962,3	3,68
Illas Malvinas	1.850,0	0,34	México	1.005.800,0	2,73
Luxemburgo	1.550,9	0,28	Italia	987.014,3	2,68
México	1.209,9	0,22	Xapón	670.687,3	1,82
Portugal	601,6	0,11	Dinamarca	617.252,0	1,68
Emiratos Árabes Unidos	458,4	0,08	Suíza	563.871,7	1,53
Suíza	403,0	0,07	Australia	547.976,9	1,49
Venezuela	81,5	0,01	Canadá	438.447,7	1,19
Arxentina	36,8	0,01	Bélxica	270.568,0	0,73
Brasil	26,7	0,00	Corea do Sur	234.970,2	0,64
Reino Unido	14,1	0,00	Emiratos Árabes Unidos	224.352,3	0,61
Bélxica	6,5	0,00	Hong Kong	159.055,7	0,43
Andorra	6,0	0,00	Luxemburgo	156.503,0	0,43
Alemaña	3,0	0,00	Portugal	155.371,6	0,42
Arabia Saudí	3,0	0,00	Mónaco	131.015,5	0,36
Chile	3,0	0,00	Arxentina	124.988,8	0,34
O Salvador	3,0	0,00	India	117.788,8	0,32
Indonesia	3,0	0,00	China	88.878,4	0,24
Illas Caimán	3,0	0,00	Irlanda	83.796,5	0,23
Israel	2,7	0,00	Andorra	82.859,8	0,23
Perú	1,5	0,00	República Checa	80.946,3	0,22
Somalia	1,5	0,00	República Dominicana	78.896,1	0,21
Uruguai	1,5	0,00	Rusia	69.345,5	0,19
Australia	1,0	0,00	Resto países	733.131,7	1,99
	546.896,1	100,00	Total	36.813.337,3	100,00

Datos provisionais.

Fonte: DataInvox. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

⁹ No rexistro de investimentos consta tanto a orixe última como a orixe inmediata ou país de tránsito a través do cal se transfiren os investimentos.

en Estados Unidos que representa o 90,3 % do IED recibido por Galicia. Por outra banda, dentro dos emisores tradicionais de IED cara a Galicia, Francia recupera importancia, sendo o segundo emisor cun 2 %, mentres que Reino Unido reduce o seu fluxo de investimento case a cero.

Na desagregación por países apréciase como España e Galicia comparten como emisores de investimento certos países europeos como Francia ou Reino Unido, pero, asemade, teñen pautas moi diferentes, tanto na orixe como na concentración. A nivel nacional a concentración é moito menor, malia que se viu incrementada en 2024, permanecendo Estados Unidos e Reino Unido como principais investidores, pero alternando as posicións co 16,7 % e 33,3 % do total respectivamente. Alemaña pasa ao cuarto posto, superada por Francia, sufrindo ambas un perda de peso significativa.

No cadro 17 preséntase o IED produtivo acumulado recibido por Galicia no período 2010-2024. Os datos mostran como os principais investidores seguen a ser o veciño Portugal e Brasil, represen-

tando en conxunto o 37,3 % do IED total do período. A posición transfronteiriza de Galicia con Portugal e os lazos deste último co Brasil poden supoñer un factor relevante de captación de investimentos produtivos de Brasil.

Tras a importante operación de 2024, Estados Unidos aparece no terceiro lugar co 13,2 % do total do período, facendo caer un posto ás demais economías que envían IED cara a Galicia.

De igual modo é interesante coñecer os desinvestimentos ou o investimento neto, que non é máis que a diferenza entre o investimento bruto e os desinvestimentos declarados, por transmisións ou liquida-

Cadro núm. 17
Procedencia última do investimento estranxeiro bruto
produtivo efectuado en Galicia desde 2010 ata 2024

País	Miles de euros	%
Portugal	782.903	20,09
Brasil	672.299	17,25
Estados Unidos	513.891	13,19
Reino Unido	333.299	8,55
República Checa	269.664	6,92
Francia	197.555	5,07
Canadá	136.695	3,51
China	119.527	3,07
Italia	118.518	3,04
México	116.492	2,99
Resto países	635.853	16,32
Total	3.896.697	100,00

Datos provisionais.

Fonte: DataInvox. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

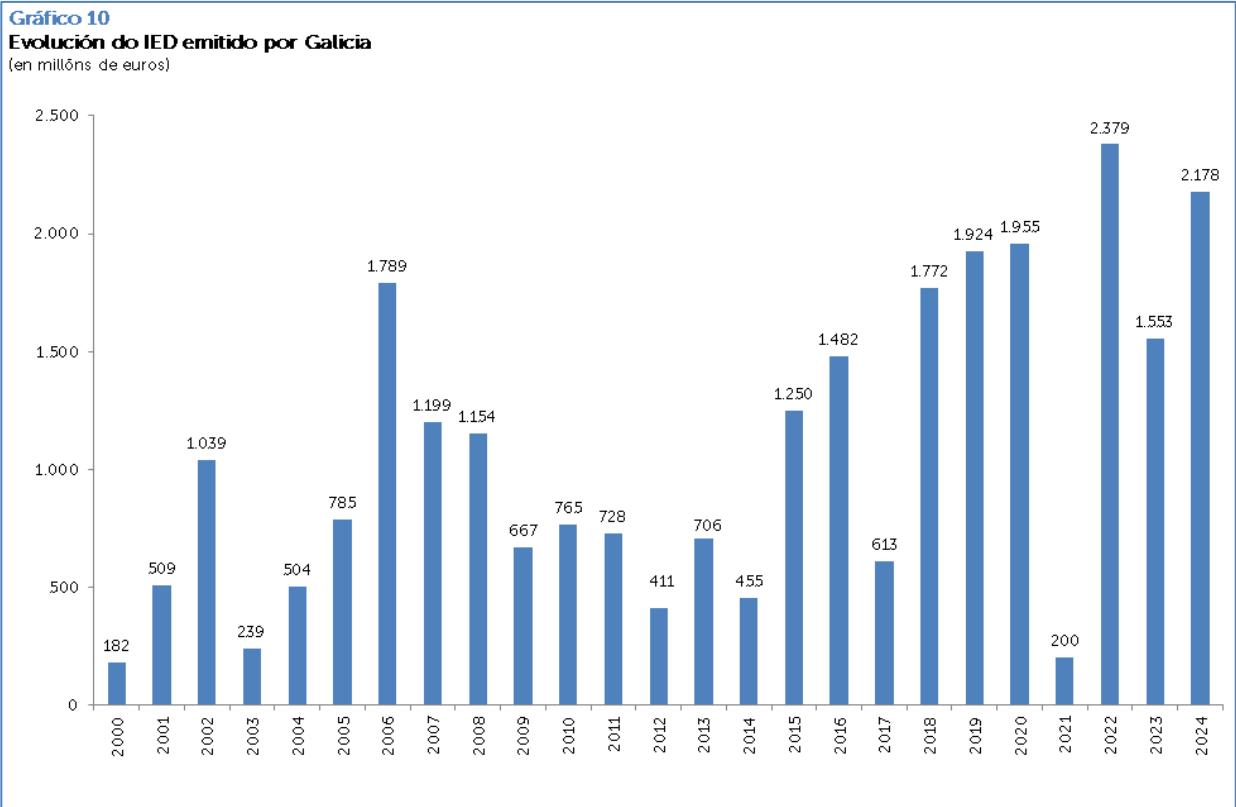
cións totais ou parciais. En España, o desinvestimento produtivo case se duplicou respecto a 2023, ascendendo a 14.056 millóns de euros, o que deixa o fluxo de investimento neto en algo máis de 22.750 millóns de euros, uns 1.100 millóns máis que en 2023, a pesar do elevado desinvestimento. Respecto á orixe última, destacan os fortes desinvestimentos de Países Baixos e Luxemburgo, ambos cun desinvestimento en 2024 superior ao IED bruto emitido, e que acumulan o 38,4 % e o 31,5 % do total respectivamente. A nivel sectorial, o maior desinvestimento produciuse nas actividades de información e comunicacións (51 % do total).

A nivel rexional, os desinvestimentos tamén están moi concentrados e en parte influenciados polo efecto sede, dándose os maiores niveis nas mesmas rexións que a maior entrada bruta. En 2024 destaca Madrid, que acumula o 90,6 % do desinvestimento nacional, sendo este aproximadamente a metade da súa entrada bruta de IED. Os niveis de desinvestimento en Galicia son polo común baixos, ascendendo a menos de 1,5 millóns en 2024 fronte aos 44 millóns de 2023.

O IED emitido por Galicia

O IED emito por Galicia é, como soe ser habitual, moi superior ao entrante, coa excepción do dato anormalmente baixo do ano 2021. Como se observa no gráfico 10, con altibaixos, desde o fin da crise financeira global a tendencia do investimento é crecente, e no 2024 medrou un 40 % fronte ao ano anterior, chegando a 2.178 millóns de euros. A totalidade do IED galego emitido son operacións de investimento en capital/patrimonio e sae da provincia da Coruña (96,7 %).

O investimento bruto total español no estranxeiro en 2024 ascendeu a 33.267 millóns de euros, un 15,9 % máis que en 2023 (cadro 18). A nivel rexional o comportamento é heteroxéneo, o cal leva a unha menor concentración da saída de IED. A Comunidade de Madrid mantense como principal emisora de IED, pero nunha menor magnitude tanto absoluta como relativa, pasando de emitir un

Cadro núm. 18
Distribución territorial do investimento español bruto no exterior

	2023		2024		TVI (%) 2023/2024
	Millóns de euros	%	Millóns de euros	%	
Andalucía	25,8	0,1	45,3	0,1	75,50
Aragón	154,4	0,5	624,9	1,9	304,87
Cantabria	2.052,9	7,2	233,7	0,7	-88,61
Castela e León	140,3	0,5	223,1	0,7	59,01
Castela-A Mancha	14,6	0,1	4,5	0,0	-69,30
Cataluña	971,6	3,4	4.542,1	13,7	367,47
Madrid	18.978,7	66,1	16.964,7	51,0	-10,61
C. Valenciana	458,3	1,6	2.730,5	8,2	495,74
Estremadura					
Galicia	1.553,2	5,4	2.178,3	6,5	40,25
Baleares	400,1	1,4	287,0	0,9	-28,26
Canarias	38,3	0,1	1,9	0,0	-95,13
A Ríoxa	0,4	0,0	0,3	0,0	-15,63
Navarra	81,9	0,3	0,0	0,0	-100,00
País Vasco	1.356,8	4,7	4.286,0	12,9	215,88
Asturias	2.470,8	8,6	1.101,0	3,3	-55,44
Murcia	0,1	0,0	44,0	0,1	32.973,92
Ceuta e Melilla					
Total	28.698,3	100,0	33.267,5	100,0	15,92

Datos provisionais.
Fonte: DataInVex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

terzo do total en 2023 a pouco máis da metade en 2024. As dúas autonomías que a seguen son Cataluña e o País Vasco. Galicia gaña peso a nivel nacional, representando o 6,5 %, para situarse en quinto lugar tras Valencia.

No cadro 19 preséntase o IED emitido a nivel autonómico diferenciando operacións ETVE e non ETVE tanto en termos brutos como netos, polo que tamén permite analizar o desinvestimento. O IED bruto saínte ETVE reduciuse en 2024 un 60 %, significando o 4,3 % do total, e procede só de tres rexións, entre as que non se atopa Galicia, sendo a emisora maioritaria Madrid, co 92,5 %. En termos netos, este tipo de IED non chega aos 230 millóns de euros, o que implica un desinvestimento de case 1.200

millóns de euros, tamén concentrado na Comunidade de Madrid.

O IED produtivo emitido por España incrementouse un 26,6 %. Na distribución rexional, ao igual que ocorre co IED recibido, a Comunidade de Madrid concentra a maior parte do investimento, aínda que cunha perda de peso significativa no contexto nacional, representando actualmente o 49 %; 13,5 puntos porcentuais menos que en 2023. As outras rexións con maior emisión de IED en 2024 foron Cataluña (13,9 %), Valencia (8,6 %) e Galicia (6,8 %). En termos netos o IED emitido por España superou lixeiramente os 23.000 millóns de euros en 2024. Os maiores desinvestimentos déronse nas mesmas

Cadro núm. 19
Distribución territorial, ETVE e non ETVE, do investimento español bruto e neto no exterior en 2024

	Investimento bruto				Investimento neto	
	Non ETVE		ETVE		Non ETVE	ETVE
	Millóns de euros	%	Millóns de euros	%	Millóns de euros	Millóns de euros
Andalucía	45,35	0,14			41,50	
Aragón	624,93	1,96			508,54	
Cantabria	233,74	0,73			-342,58	
Castela e León	223,10	0,70			175,43	
Castela-A Mancha	4,48	0,01			4,48	
Cataluña	4.436,82	13,93	105,31	7,40	2.620,09	68,04
Madrid	15.647,76	49,14	1.316,99	92,48	11.007,53	467,81
C. Valenciana	2.730,46	8,57			2.372,31	
Estremadura	0,00	0,00			0,00	
Galicia	2.178,33	6,84			1.275,97	
Baleares	287,04	0,90			269,87	
Canarias	0,07	0,00	1,79	0,13	0,07	1,79
A Ríoxa	0,30	0,00			0,30	
Navarra	0,00	0,00			-198,83	
País Vasco	4.286,00	13,46			4.229,06	-309,46
Asturias	1.101,04	3,46			1.071,01	
Murcia	44,02	0,14			44,02	
Ceuta e Melilla						
Total	31.843,44	100,00	1.424,09	100,00	23.078,75	228,19

Datos provisionais.
Fonte: DataInvox. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

rexións máis o País Vasco, que supón o 18 % do desinvestimento nacional. O desinvestimento galego superou os 900 millóns de euros, o 41 % do total emitido.

O IED produtivo saínte de España dirixiuse sobre todo a empresas non cotizadas (93,7 %) e foi emitida sobre todo por empresas non integradas en grandes grupos empresariais. Os investidores nacionais escolleron operacións de nova achega (70,4 %) e, dentro destas, os proxectos *brownfield* (34 % do total de IED emitido).

Cadro núm. 20
Distribución do investimento estranxeiro bruto produtivo no exterior por sector de orixe en 2024

Sectores	Galicia		España		%
	Miles de euros	%	Miles de euros	%	Galicia/España
Agricultura, gandería, selvicultura e pesca	2.133,2	0,1	14.179,7	0,0	15,0
Industrias extractivas			6.800,0	0,0	
Industria manufacturera	6.340,0	0,3	7.006.974,9	22,0	0,1
Subministración de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado			5.211.165,4	16,4	
Subministración de auga, actividades de saneamento, xestión de residuos e descontaminación			102.047,1	0,3	
Construción	21.211,4	1,0	264.098,8	0,8	8,0
Comercio por xunto e polo miúdo; reparación de vehículos de motor e motocicletas	45.449,1	2,1	827.246,3	2,6	5,5
Transporte e almacenamento			136.936,3	0,4	
Hostalería	175,8	0,0	204.513,0	0,6	0,1
Información e comunicacións			3.649.766,0	11,5	
Actividades financeiras e de seguros	1.988.530,9	91,3	12.844.192,1	40,3	15,5
Actividades inmobiliarias	80.500,0	3,7	376.942,1	1,2	21,4
Actividades profesionais, científicas e técnicas	33.994,5	1,6	367.822,8	1,2	9,2
Actividades administrativas e servizos auxiliares			403.264,0	1,3	
Administración pública e defensa; Seguridade Social obrigatoria			125,8	0,0	
Educación			6.010,0	0,0	
Actividades sanitarias e de servizos sociais			13.146,4	0,0	
Actividades artísticas, recreativas e de entretemento					
Outros servizos			10.547,0	0,0	
Actividades dos fogares como empregadores de persoal doméstico; actividades dos fogares como produtores de bens e servizos para uso propio					
Actividades de organizacións e organismos extraterritoriais					
Persoas físicas (sen sector de actividade)			397.661,7	1,2	
Total	2.178.334,9	100,0	31.843.439,2	100,0	6,8

Datos provisionais.
Fonte: DataInvox. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

Cadro núm. 21

Distribución do investimento estranxeiro bruto produtivo no exterior por sector de destino en 2024

Sectores	Galicia		España		% Galicia/España
	Miles de euros	%	Miles de euros	%	
Agricultura, gandería, selvicultura e pesca	34.732,3	1,6	127.624,1	0,4	27,2
Industrias extractivas			120.505,5	0,4	
Industria manufacturera	9.200,0	0,4	6.284.289,6	19,7	0,1
Subministración de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado	29.976,5	1,4	6.844.701,6	21,5	0,4
Subministración de auga, actividades de saneamento, xestión de residuos e descontaminación			544,4	0,0	
Construción	21.211,4	1,0	524.245,4	1,6	4,0
Comercio por xunto e polo miúdo; reparación de vehículos de motor e motocicletas	10.040,0	0,5	3.137.950,4	9,9	0,3
Transporte e almacenamento	374,0	0,0	1.701.778,6	5,3	0,0
Hostalería	571,8	0,0	326.599,5	1,0	0,2
Información e comunicacións			6.334.095,2	19,9	
Actividades financeiras e de seguros	327.235,6	15,0	3.809.701,4	12,0	8,6
Actividades inmobiliarias	1.743.702,3	80,0	1.873.014,8	5,9	93,1
Actividades profesionais, científicas e técnicas	1.288,0	0,1	272.295,2	0,9	0,5
Actividades administrativas e servizos auxiliares			59.335,3	0,2	
Administración pública e defensa; Seguridade Social obrigatoria					
Educación	3,0	0,0	3,8	0,0	78,9
Actividades sanitarias e de servizos sociais			10.818,7	0,0	
Actividades artísticas, recreativas e de entretemento			415.235,6	1,3	
Outros servizos			700,0	0,0	
Actividades dos fogares como empregadores de persoal doméstico; actividades dos fogares como produtores de bens e servizos para uso propio					
Actividades de organizacións e organismos extraterritoriais					
Total	2.178.334,9	100,0	31.843.439,2	100,0	6,8

Datos provisionais.

Fonte: DataInVex. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

A estrutura sectorial do IED bruto produtivo emitido por Galicia e España recóllese nos cadros 20 e 21, tanto a distribución por sector de orixe como de destino. A nivel nacional a orixe é máis variada. Actividades inmobiliarias, con algo máis do 40 % do IED, sitúase como principal sector emisor, sendo o segundo sector en importancia a industria manufacturera (22 %) e o terceiro o das subministracións (16,4 %). A nivel galego, a orixe do IED emitido está altamente concentrada nas actividades inmobiliarias, co 92,3 % do total. Sobre o total deste sector, Galicia envía o 15,5 % do total do IED con orixe no sector inmobiliario, maior cifra con menor peso relativo no contexto nacional que en 2023, sendo este comportamento liderado polos investimentos do Grupo Pontegadea.

O destino sectorial dos investimentos galegos (cadro 21) está algo menos concentrado que a orixe. O IED bruto saínte de Galicia, como é habitual, foi parar maioritariamente a actividades inmobiliarias (80,1 %), sendo Galicia a rexión que destina máis fondos a este sector (93,1 % do total sectorial nacional). O segundo en importancia relativa foron as actividades financeiras e de seguros (15 %). A nivel nacional os sectores destacados difiren tanto do que ocorre en Galicia como dos anos precedentes. O sector receptor máis destacado en 2024 é o das subministracións cun 21,5 % do total, seguido moi de preto do sector da información e as comunicacións (19,9 %) e da industria manufacturera (19,7 %).

Desde un punto de vista xeográfico, pode observarse no cadro 22 que en España as áreas receptoras de case a totalidade do IED emitido son países europeos e americanos. A área receptora principal é a UE-27 (39,5 %), a cal ademais experimenta un crecemento substancial, ao igual que o resto de Europa. América do Norte e América Latina acumulan arredor dun cuarto e dun quinto do total respectivamente, aínda que cun descenso dos investimentos recibidos respecto a 2023. De forma máis precisa (cadro 23), o destino dos fondos españois son principalmente Estados Unidos (24,2 %), Reino Unido (13,4 %) e México (9,5 %).

Cadro núm. 22
Destino do investimento bruto produtivo galego e español no exterior (non ETVE)

Área de destino	Galicia		España		% Galicia/ España
	Miles de euros	%	Miles de euros	%	
2023					
UE-27	433.148	27,9	8.115.046	32,3	5,3
Resto de Europa	48.413	3,1	1.886.858	7,5	2,6
América do Norte	964.639	62,1	7.897.272	31,4	12,2
América Latina	102.133	6,6	6.390.891	25,4	1,6
Resto de América			407.543	1,6	
Asia e Oceanía	4.837	0,3	409.378	1,6	1,2
África			54.282	0,2	
Total	1.553.170	100,0	25.161.270	100,0	6,2
2024					
UE-27	2.047.460	94,0	12.575.422	39,5	16,3
Resto de Europa			4.435.507	13,9	
América do Norte	38.975	1,8	7.851.214	24,7	0,5
América Latina	84.444	3,9	6.552.592	20,6	1,3
Resto de América			26.660	0,1	
Asia e Oceanía	7.456	0,3	388.815	1,2	1,9
África			13.229	0,0	
Total	2.178.335	100,0	31.843.439	100,0	6,8

Datos provisionais.
Fonte: DataInvx. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

Cadro núm. 23
Destino do investimento bruto produtivo galego e español no exterior en 2024

Galicia			España		
País ou territorio	Miles de euros	%	País ou territorio	Miles de euros	%
Luxemburgo	1.661.242	76,3	Estados Unidos	7.709.281	24,2
Portugal	329.592	15,1	Reino Unido	4.279.108	13,4
Alemaña	43.500	2,0	México	3.025.739	9,5
Estados Unidos	38.430	1,8	Irlanda	2.785.943	8,7
Nicaragua	29.219	1,3	Luxemburgo	2.224.080	7,0
Guatemala	21.819	1,0	Alemaña	2.172.015	6,8
Chile	12.020	0,6	Francia	1.868.035	5,9
República Dominicana	10.943	0,5	Portugal	1.006.017	3,2
Francia	10.076	0,5	Colombia	950.541	3,0
Emiratos Árabes Unidos	7.117	0,3	Perú	738.453	2,3
Perú	4.732	0,2	Brasil	685.486	2,2
Arxentina	4.685	0,2	Polonia	588.183	1,8
Eslovaquia	2.500	0,1	Países Baixos	581.594	1,8
México	1.001	0,0	Arxentina	572.983	1,8
Canadá	545	0,0	Italia	461.250	1,4
República Checa	500	0,0	Bélxica	268.464	0,8
India	339	0,0	Chile	260.258	0,8
Países Baixos	50	0,0	Suecia	235.393	0,7
Brasil	25	0,0	Resto países	1.430.616	4,5
Total	2.178.335	100,0	Total	31.843.439	100,0

Datos provisionais.
Fonte: DataInvx. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

En Galicia a distribución territorial está máis concentrada tanto respecto ao conxunto nacional como en relación a 2023. No ano 2024 case a totalidade do IED galego foi parar a países da UE-27 (94 %), achegando o 16,3 % do IED nacional con este destino. O IED enviado a América Latina, destino tradicional do IED galego, redúcese de forma significativa, representando o 3,9 %, e o peso de América

do Norte vólvese irrelevante. Considerando o destino do investimento por países (cadro 23), Galicia enviou fondos a 19 países, sendo os líderes en recepción de investimento Luxemburgo (76,3 %) e Portugal (15,1 %). A maior concentración do IED emitido por Galicia fai que ningún outro país supere o 2 % en 2024.

Considerando o IED produtivo bruto saínte acumulado no período 2010-2024, como mostra o cadro 24, Estados Unidos,

Cadro núm. 24
Destino do investimento estranxeiro
bruto produtivo emitido por Galicia desde 2010 ata 2024

País	Miles de euros	%
Estados Unidos	5.414.371	29,48
Luxemburgo	2.907.183	15,83
Reino Unido	2.508.693	13,66
Países Baixos	1.708.772	9,30
Canadá	1.167.298	6,36
Portugal	573.730	3,12
Arxentina	523.963	2,85
Francia	383.826	2,09
Brasil	300.503	1,64
Resto países	2.878.889	15,67
Total	18.367.229	100,00

Datos provisionais.
Fonte: DataInvx. Ministerio de Industria, Comercio e Turismo.

a pesar da caída de 2024, continúa como o principal receptor de IED galego. Luxemburgo, grazas ao comportamento de 2024, sitúase na zona máis alta como gran receptor tanto no último ano como no global do período, e Portugal entra neste grupo en 2024. Tamén Reino Unido e os Países Baixos teñen un peso importante no acumulado, malia que nos últimos anos foron perdendo posicións.